

AALST

HOEZEKOUTERDREEF

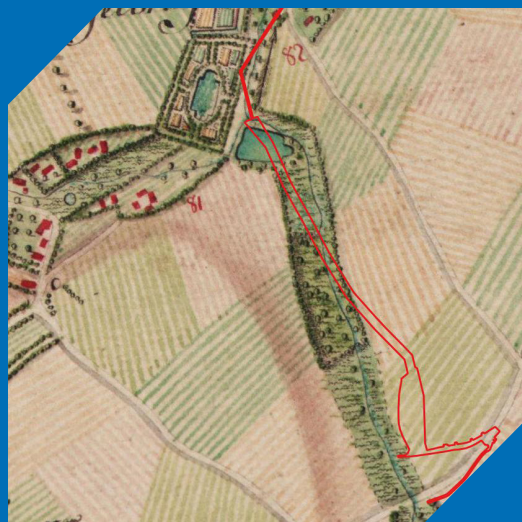
ARCHEOLOGIE NOTA

INTERGEMEENTELIJKE SAMENWERKING VOOR STREEKONTWIKKELING IN ZUID-OOST-VLAANDEREN

GENTSESTEENWEG 1 B
9520 SINT-LIEVENS- HOUTEM
TEL 053 64 65 20

INFO@SO-LVA.BE
WWW.SO-LVA.BE

AALST HOEZEKOUTERDREEF

ARCHEOLOGIENOTA – 2021E166

ERIK VERBEKE & WOUTER DE MAEYER

DOSSIERSAMENSTELLING

Erik Verbeke, Wouter De Maeyer

PROJECT

Aalst Hoezekouterdreef – Archeologienota (bureauonderzoek)
Projectcode: 2021E166
Projectnaam: 21-AAL-HK
SOLVA Archeologierapport nr. 211

OPDRACHTHOUDER

SOLVA
Projectteam: Archeologie
Gentsesteenweg 1B
9520 SINT-LIEVENS-HOUTEM
Tel: 053/64 65 20
info@so-lva.be

BEWAARPLAATS ARCHEOLOGISCH ENSEMBLE

Erkend onroerend erfgoeddepot SOLVA archeologisch depot
p/a Industrielaan 25b
9320 EREMBODEGEM
Tel: 053/64 65 36
archeologie@so-lva.be

WETTELIJK DEPOTNUMMER

D/2021/12.857/13

Kaft: Snede uit de kabinetskaart der Oostenrijkse Nederlanden en het Prinsbisdom Luik door Jozef Johan Frans Ferraris (1771-1778).

Copyright: Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van SOLVA. Alle foto's, tenzij anders vermeld: © SOLVA.

INHOUDSTAFEL

Inhoud

1	SAMENVATTING.....	5
1.1	PLANMATIGE CONTEXT	5
1.2	WETTELIJK KADER	5
1.3	VRAAGSTELLING	5
1.4	ONDERZOEKSMETHODE.....	5
1.5	RESULTATEN	5
2	VERSLAG VAN RESULTATEN BUREAUONDERZOEK.....	7
2.1	BESCHRIJVEND GEDEELTE	7
2.1.1	AANLEIDING VOOR DE OPMAAK VAN DE ARCHEOLOGIENOTA	11
2.1.2	BESCHRIJVING VAN DE GEPLANDE WERKEN.....	12
2.1.3	DE ONDERZOEKSOPDRACHT.....	15
2.1.4	WERKWIJZE EN STRATEGIE VAN HET VOORONDERZOEK.....	15
2.2	ASSESSMENTRAPPORT	17
2.2.1	METHODEN, TECHNIEKEN EN CRITERIA	17
2.2.2	CONSERVATIE-ASSESSMENT	17
2.2.3	DE LANDSCHAPPELIJKE LIGGING VAN HET ONDERZOEKSGBIED EN ZIJN OMGEVING	17
2.2.4	HET ONDERZOCHE GEBIED EN ZIJN OMGEVING IN ZIJN HISTORISCH KADER	31
2.2.5	HET ONDERZOCHE GEBIED EN ZIJN OMGEVING IN ZIJN ARCHEOLOGISCH KADER	39
2.2.6	EEN DATERING EN INTERPRETATIE VAN HET ONDERZOCHE GEBIED.....	40
2.2.7	DE VERWACHTING TEN AANZIEN VAN ARCHEOLOGISCH ERFGOED	40
3	BIBLIOGRAFIE.....	45
3.1	LITERATUUR.....	45
3.2	WEBSITES.....	45

LIJST VAN FIGUREN

Figuur 1: Topografische kaart met aanduiding van het projectgebied (bron: NGI).....	7
Figuur 2: Kadasterkaart met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).....	8
Figuur 3: De kadasterkaart met kadasternummers voor een deel van het projectgebied (bron: AGIV).....	8
Figuur 4: De kadasterkaart met kadasternummers voor een deel van het projectgebied (bron: AGIV).....	9
Figuur 5: De kadasterkaart met kadasternummers voor een deel van het projectgebied (bron: AGIV).....	9
Figuur 6: De kadasterkaart met kadasternummers voor een deel van het projectgebied (bron: AGIV).....	10
Figuur 7: Bodemkaart met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).....	18
Figuur 8: Gewestplan met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).....	18
Figuur 9: Quartairgeologische profieltypekaart met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).....	21
Figuur 10: Tertiairgeologische profieltypekaart met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).....	22
Figuur 11: Digitaal terreinmodel met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).....	23
Figuur 12: Digitaal terreinmodel (detail) met aanduiding van het projectgebied en assen van de hoogteprofielen (bron: AGIV).....	24
Figuur 13: Hoogteprofielen van het projectgebied.....	24
Figuur 14: Potentiële bodemerosiëkaart met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).....	25
Figuur 15: Bodemkaart met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).....	26
Figuur 16: Bodemassociatiekaart met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).....	27
Figuur 17: Bodemgebruikskaart met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).....	28
Figuur 18: Bodembedekkingskaart met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).....	29
Figuur 19: Luchtfoto (winteropname) uit 2020 met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).....	30
Figuur 20: Uitsnede van de Villaretkaart met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).....	32
Figuur 21: Uitsnede van de Ferrariskaart met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).....	33
Figuur 22: Uitsnede van de Atlas der Buurtwegen met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).....	34
Figuur 23: Uitsnede van de Kaart Vandermaelen met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).....	35
Figuur 24: Uitsnede van de Poppkaart met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).....	36
Figuur 25: Panchromatische luchtfoto (zomeropname) uit 1971 met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).....	37
Figuur 26: Luchtfoto (winteropname) uit de periode 2000-2003 met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).....	38
Figuur 27: Luchtfoto (winteropname) uit 2020 met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).....	38
Figuur 28: CAI met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).....	39
Figuur 29: Aanduiding van de zone waar verder (voor)onderzoek benodigd is.....	44

LIJST VAN FOTO'S

Foto 1: Zicht in westelijke richting vanaf het centrum van de zuidelijke aftakking van de Hoezekouterdreef.....	12
Foto 2: Zicht in zuidwestelijke richting vanaf het kruispunt met de hoofdbaan op de zuidelijke aftakking van de Hoezekouterdreef.....	12
Foto 3: Zicht in noordoostelijke richting op het kruispunt van de zuidelijke (voorgrond) en noordelijke (achtergrond) aftakking met de hoofdbaan van de Hoezekouterdreef.....	12
Foto 4: Zicht in westelijke richting vanaf het kruispunt met de hoofdbaan op de noordelijke aftakking van de Hoezekouterdreef.....	13
Foto 5: Zicht op de Hoezebeek in westelijke richting vanaf het einde van de noordelijke aftakking van de Hoezekouterdreef.....	13

LIJST VAN BIJLAGES

NUMMER BIJLAGE	ONDERWERP	AANMAAKSCHAAL	AANMAAKDATUM	BRONVERMELDING
BIJLAGE 1	Dwarsprofielen 1-12	1:100	16/03/2021	Stad Aalst, SWECO
BIJLAGE 2	Dwarsprofielen 13-24	1:100	16/03/2021	Stad Aalst, SWECO
BIJLAGE 3	Ontwerp riolering	1:500	16/03/2021	Stad Aalst, SWECO
BIJLAGE 4	Ontwerp riolering	1:500	01/04/2021	Stad Aalst, SWECO
BIJLAGE 5	Ontwerp riolering	1:500	30/03/2021	Stad Aalst, SWECO
BIJLAGE 6	Typedwarsprofielen	1:50	26/03/2021	Stad Aalst, SWECO
BIJLAGE 7	Ontwerp wegenissen	1:500	30/03/2021	Stad Aalst, SWECO
BIJLAGE 8	Ontwerp wegenissen	1:500	26/03/2021	Stad Aalst, SWECO

1 SAMENVATTING

1.1 PLANMATIGE CONTEXT

De stad Aalst plant de aanleg van een bufferbekken alsook wegenis- en rioleringswerken langs de Hoezebeek en in delen van de Hoezekouterdreef.

1.2 WETTELIJK KADER

De zone bevindt zich buiten een beschermde archeologische site of archeologische zone, maar de oppervlakte van het projectgebied bedraagt meer dan 3000 m² en de ingreep in de bodem meer dan 1000 m².

Derhalve diende in uitvoering van **art. 5.4.1 3°** van het Onroerend Erfgoeddecreet d.d. 12 juli 2013, een archeologienota te worden opgesteld ten behoeve van het indienen van de **omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen** voor de aanleg van het bufferbekken en de wegenis- en rioleringswerken. Er zijn voor dit dossier geen vrijstellingen van toepassing op bovenvermeld artikelnummer.¹

1.3 VRAAGSTELLING

Het projectgebied bevindt zich **buiten een historische kern** en wordt dus gekenmerkt door een **lage densiteit aan historische bebouwing**. De vraagstelling in dit geval richt zich vooral op de landschappelijke historiek van het terrein, de gebruiksgeschiedenis en de impact van de geplande werken. Dit bureauonderzoek gaat na of verder archeologisch (voor)onderzoek nodig is op basis van de huidige gegevens.

Het doel is informatie te verzamelen over de aan- of afwezigheid van een archeologische site op het terrein, de karakteristieken en bewaringstoestand ervan, de relatie met het landschap, de waarde ervan en de wijze waarop met het terrein moet omgegaan worden bij de geplande bodemingrepen. Er wordt nagegaan of verder archeologisch (voor)onderzoek nodig is op basis van de huidige gegevens.

1.4 ONDERZOEKSMETHODE

Het uitgevoerde vooronderzoek omvatte een **bureauonderzoek**. Daartoe is enerzijds landschappelijk, historisch en archeologisch bronnen- en online beschikbaar gegeorefereerd kaartenmateriaal geconsulteerd en zijn eventuele (recente) verstoringen binnen het projectgebied geïnventariseerd, met het oog op het opstellen van een archeologisch verwachtingspatroon. Anderzijds is de impact van de werken op de ondergrond geëvalueerd. Deze impact werd afgewogen ten aanzien van het te veronderstellen verwachtingspatroon, op basis waarvan uiteindelijk een gemotiveerd advies kan opgesteld worden.

1.5 RESULTATEN

De stad Aalst plant de aanleg van een bufferbekken alsook wegenis- en rioleringswerken langs de Hoezebeek en in delen van de Hoezekouterdreef.

Het bureauonderzoek heeft op basis van de bestaande en ontworpen toestand, gekende archeologische gegevens, historische bronnen en cartografisch materiaal het volgende kunnen aantonen.

Er komt een nieuwe wegenis voor zowel de zuidelijke als de noordelijke aftakking van de Hoezekouterdreef. Het kruispunt dat beide verbindt via de hoofdbaan wordt eveneens vernieuwd. De

---

¹ Het uit te voeren archeologisch onderzoek valt onder de toepassing van het Onroerend Erfgoeddecreet van 12 juli 2013, het Besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 betreffende de uitvoering van het Onroerend Erfgoeddecreet, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse regering van 4 december 2015 en de Code van Goede Praktijk voor de uitvoering van en de rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 4.0 van 1 april 2019.

noordelijke aftakking wordt verlengd richting de Hoezebeek in westelijke richting met een verhard fiets/wandelpad. Hierop komt een aftakking in noordelijke richting, eveneens een verhard fiets/wandelpad. Dit pad loopt parallel aan de Hoezebeek en zal de noordelijke aftakking van de Hoezekouterdreef verbinden met de Frans Roucelstraat, die ca. 800m meer naar het noorden ligt. Voor de aanleg van de riolering onder de fiets/wandelpaden wordt een werkzone van 15m breed voorzien. Het geplande bufferbekken ligt aan het T-kruispunt van de fiets/wandelpaden, langs de kant van en parallel aan de Hoezebeek.

Onder alle wegenissen komen nieuwe DWA-leidingen. Bij de zuidelijke aftakking van de Hoezekouterdreef vertrekt deze in noordoostelijke richting aan het huis dicht bij het kruispunt met de hoofdbaan. Via de hoofdbaan is ze aangesloten op deze van de noordelijke aftakking. Ook onder de fiets/wandelpaden lopen de nieuwe DWA-leidingen door. Aan het T-kruispunt volgt de leiding de aftakking naar het noorden over een afstand van 600,40m, waarna ze via een 55,23m lange leiding de aansluiting maakt met een reeds bestaande collector. Enkel onder de onverharde berm aan de zuidzijde van de noordelijke aftakking van de Hoezekouterdreef komt een RWA-leiding. Deze zal aansluiten op de reeds bestaande, te herprofiëren langsracht die uitkomt in de Hoezebeek. Het geplande bufferbekken tenslotte zal eveneens met twee RWA-leidingen (aan- en afvoer) verbonden worden met de langsracht.

Het bureauonderzoek heeft verder op basis van de gekende archeologische gegevens aangetoond dat een deel van één gekende archeologische vindplaats zich t.h.v. het projectgebied bevindt. Het betreft steentijdvondsten uit een veldkartering. Meer steentijdvondsten werden aangetroffen in de directe omgeving van het projectgebied. Een proefsleuvenonderzoek, historische bronnen en cartografisch materiaal hebben aangetoond dat er ook gedurende de historische periodes steeds menselijke activiteit in de directe omgeving van het projectgebied was. Vanwege de bodemkundige en landschappelijke omstandigheden en het voorkomen van archeologische sites uit verschillende periodes in en rond het projectgebied, kan aangenomen worden dat de kans op het aantreffen van nog meer archeologische sites t.h.v. het plangebied groot is.

Enkel t.h.v. het geplande bufferbekken, t.h.v. de rioleringswerken onder de geplande fiets/wandelpaden en de t.h.v. de geplande 15m brede werkzone is de potentiële kenniswinst bij een onderzoek significant groot. De bestaande toestand heeft de ondergrond immers nog niet (zwaar) verstoord en de oppervlakte en diepgang van de werken laten toe om de eventuele archeologisch sporen en vondsten in hun volledigheid en in een ruimere context te onderzoeken. De overgang van een droge naar een natte bodem vlakbij een waterloop maken van deze locatie bovendien een interessante site voor menselijke activiteiten in het verleden. Ondanks de "leegte" van het gebied op historische kaarten, toont de aanwezigheid van een bijgebouw uit de late ijzertijd/vroeg-Romeinse periode op ca. 300m van het geplande bufferbekken aan dat dit niet noodzakelijk altijd het geval geweest is. Buiten de vondsten uit de veldkarteringen en het proefsleuvenonderzoek is er voor de omgeving van het projectgebied nog niets gekend over het historisch en archeologisch verleden voor wat de middeleeuwen of oudere periodes betreft. Verder onderzoek van deze site kan dan ook een significante kenniswinst opleveren voor het archeologisch en historisch onderzoek op lokaal, regionaal en zelfs Vlaams niveau.

Verder vooronderzoek is echter noodzakelijk, aangezien het op basis van enkel dit bureauonderzoek niet mogelijk is om een gemotiveerde uitspraak te doen over het al dan niet moeten nemen van maatregelen. Concrete informatie over de aanwezigheid, aard en graad van bewaring van archeologische sporen ontbreekt immers.

Het verdere vooronderzoek zal zich vooreerst moeten richten op het opsporen van steentijdartefactensites. Daarbij moeten in eerste instantie landschappelijke boringen worden uitgevoerd om de bewaringstoestand van het oorspronkelijke bodemprofiel en het potentieel van begraven landschappen beter te kunnen inschatten. Met de resultaten kan dan de correcte afweging gemaakt worden i.v.m. de verder te nemen maatregelen i.f.v. de geplande werken. Aangezien de gronden van het projectgebied nog niet in eigendom van de opdrachtgever zullen zijn op het moment van de aanvraag van de omgevingsvergunning, dient het verdere vooronderzoek te gebeuren in uitgesteld traject.

2 VERSLAG VAN RESULTATEN BUREAUONDERZOEK

2.1 BESCHRIJVEND GEDEELTE

Projectcode: 2021E166

Sitecode: 21-AAL-HK

Wettelijk depotnummer: D/2021/12.857/13

Naam en erkenningsnummer erkende archeoloog: SOLVA OE/ERK/Archeoloog/2015/00038

Locatie:

Oost-Vlaanderen, Aalst, Hoezekouterdreef (Figuur 1, Foto 1 t.e.m. Foto 5)

Bounding box:

punt 1: x= 125655/y= 180004

punt 2: x= 126174/ y= 179118

Kadastrale gegevens:

Aalst afdeling 1, sectie B, openbare weg en percelen 77c, 78b, 85, 86, 91, 95, 96, 97, 98, 99, 100c, 100e, 102b, 102c, 102d, 107c, 107/2b, 111b, 111c, 112a, 114, 115, 117, 118, 126, 127, 128a, 135, 136, 137 en 139a (Figuur 2 t.e.m. Figuur 6)

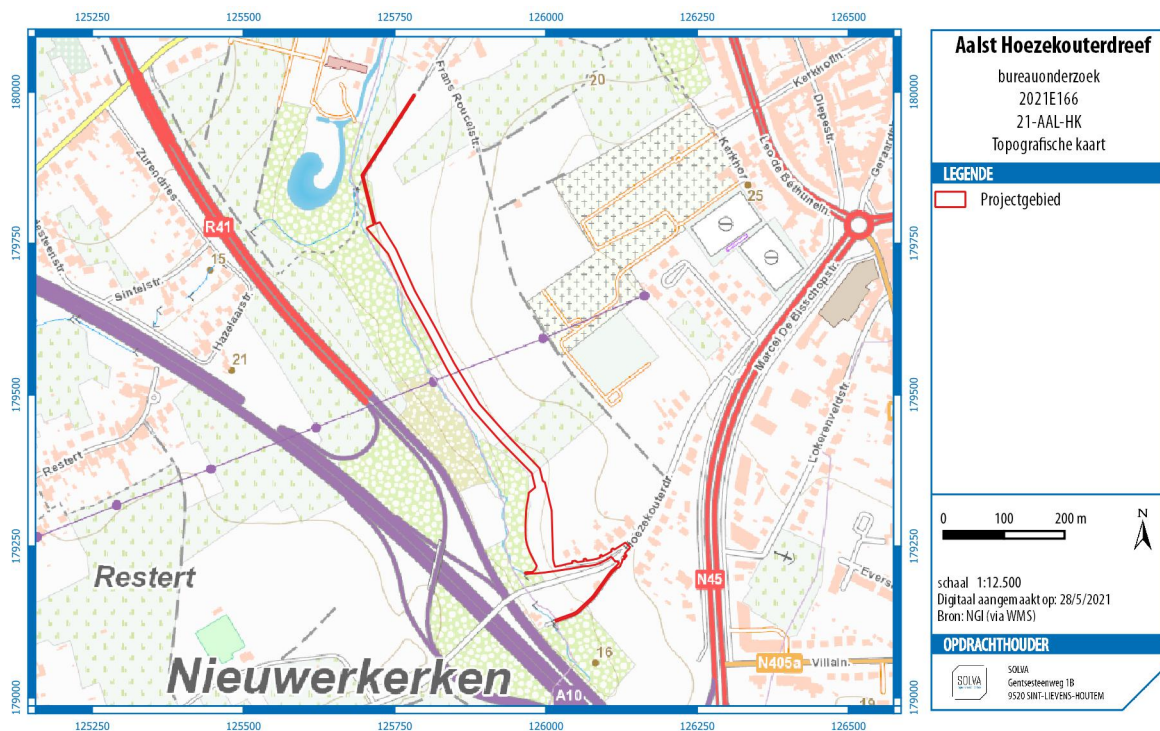
Topografische kaart: zie Figuur 1

Betrokken actoren en specialisten:

- Erkend archeoloog: Erik Verbeke
- Tekst: Erik Verbeke
- Kaartmateriaal: Erik Verbeke
- Redactie: Wouter De Maeyer

Wetenschappelijke advisering:

Niet van toepassing

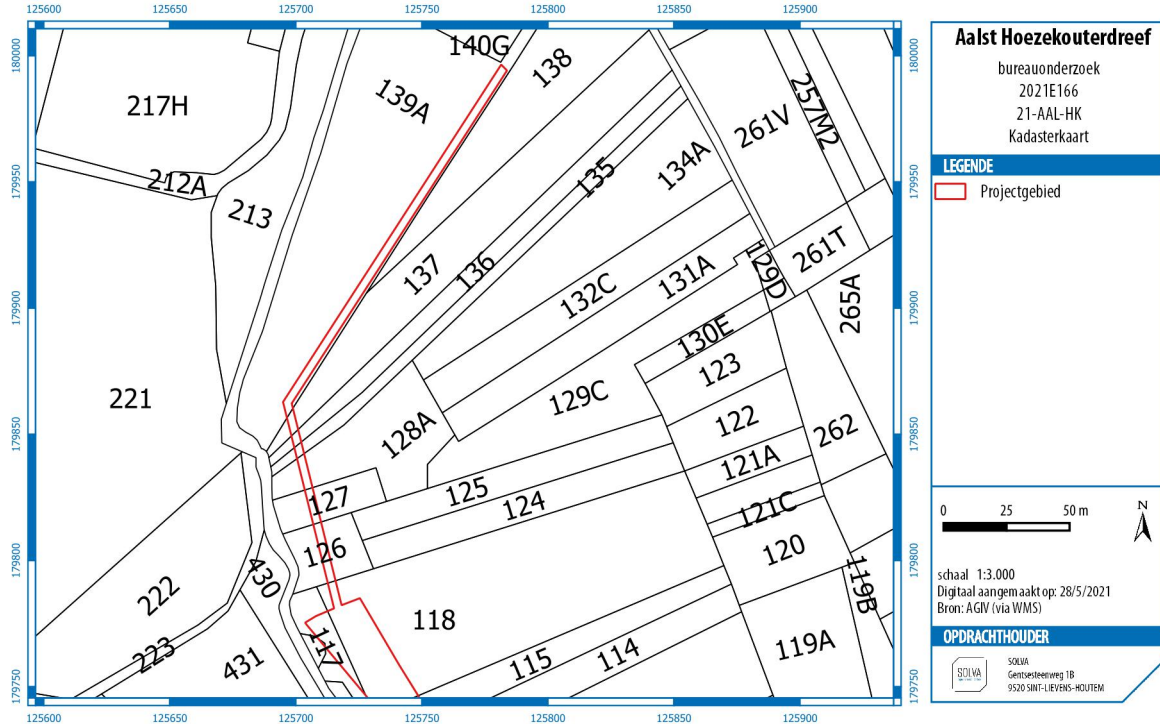

Figuur 1: Topografische kaart met aanduiding van het projectgebied (bron: NGI).

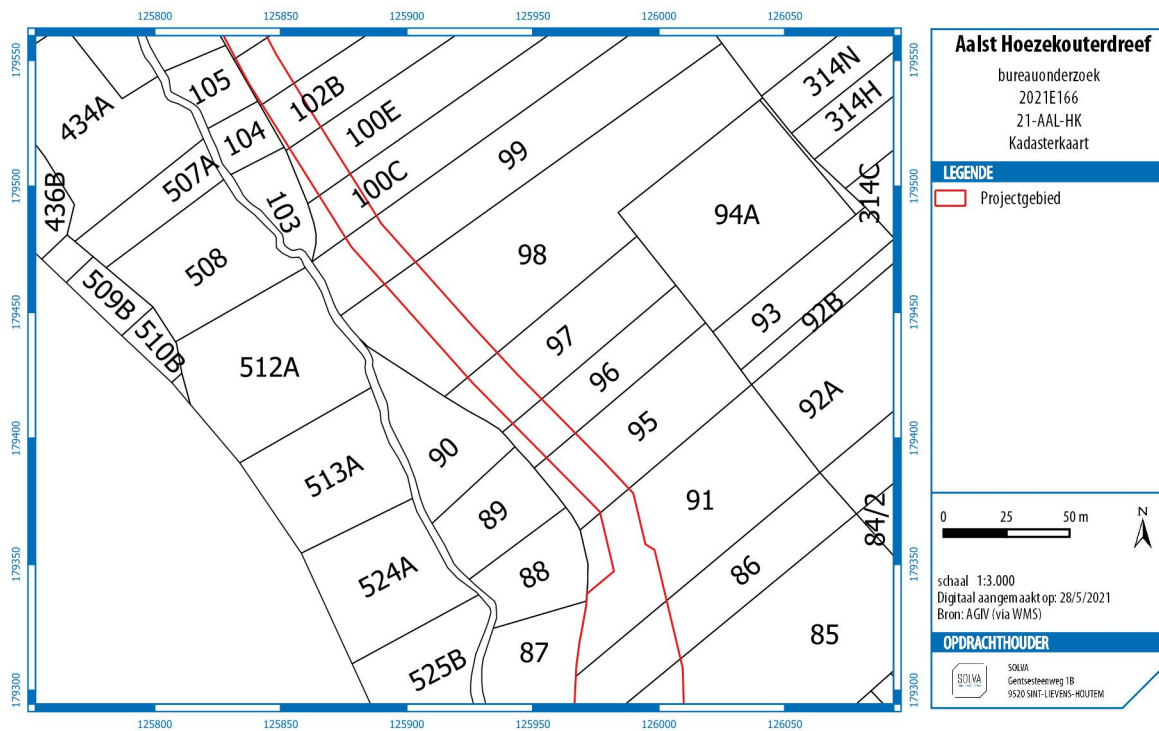
Figuur 2: Kadasterkaart met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).

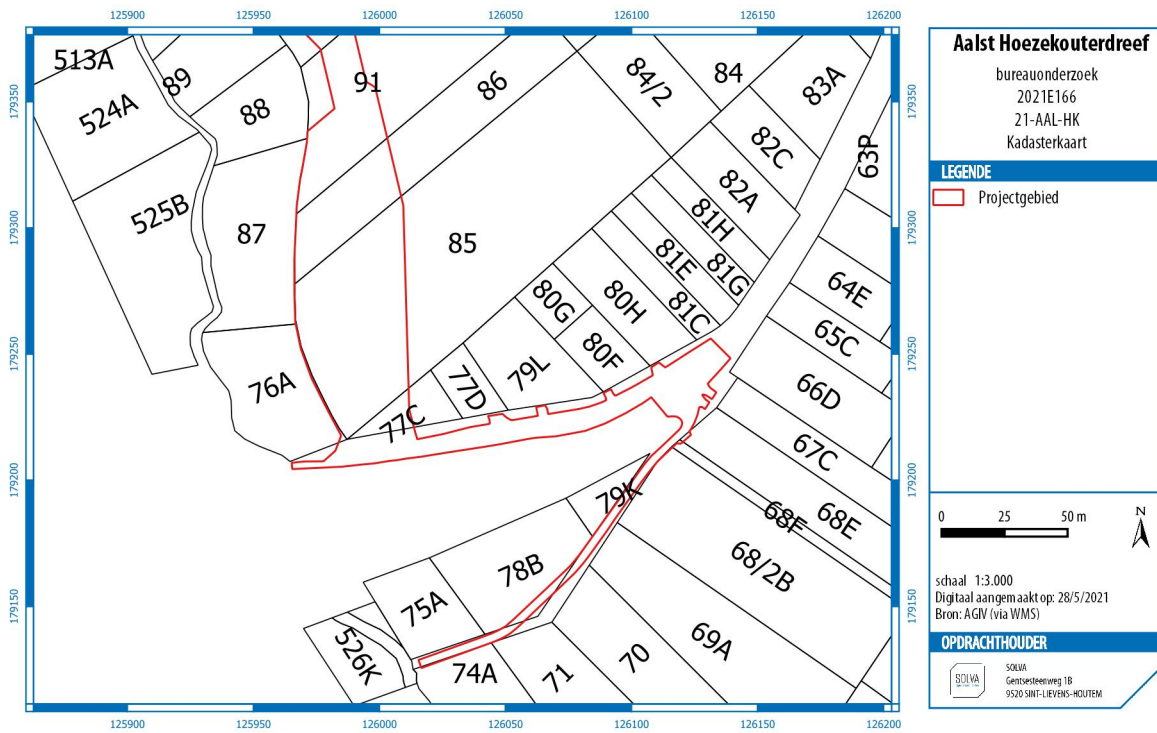
Figuur 3: De kadasterkaart met kadasternummers voor een deel van het projectgebied (bron: AGIV).

Figuur 4: De kadasterkaart met kadasternummers voor een deel van het projectgebied (bron: AGIV).

Figuur 5: De kadasterkaart met kadasternummers voor een deel van het projectgebied (bron: AGIV).

Figuur 6: De kadasterkaart met kadastrumnummers voor een deel van het projectgebied (bron: AGIV).

2.1.1 AANLEIDING VOOR DE OPMAAK VAN DE ARCHEOLOGIENOTA

De zone van de geplande werken bevindt zich buiten een beschermde archeologische site of archeologische zone, maar de oppervlakte van het projectgebied bedraagt meer dan 3000 m² en de ingreep in de bodem meer dan 1000 m².

Derhalve dient in uitvoering van **art. 5.4.1 3°** van het Onroerend Erfgoeddecreet d.d.12 juli 2013, een archeologienota te worden opgesteld ten behoeve van het indienen van de **omgevingsvergunning** voor **stedenbouwkundige handelingen** voor het aanleggen van de bufferbekkens en de wegenis- en rioleringswerken. Er zijn voor dit dossier geen vrijstellingen van toepassing op bovenvermeld artikelnummer.²

---

² Het uit te voeren archeologisch onderzoek valt onder de toepassing van het Onroerend Erfgoeddecreet van 12 juli 2013, het Besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 betreffende de uitvoering van het Onroerend Erfgoeddecreet, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse regering van 4 december 2015 en de Code van Goede Praktijk voor de uitvoering van en de rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 4.0 van 1 april 2019.

2.1.2 BESCHRIJVING VAN DE GEPLANDE WERKEN

2.1.2.1 DE BESTAANDE TOESTAND

Foto 1: Zicht in westelijke richting vanaf het centrum van de zuidelijke aftakking van de Hoezekouterdreef.

Foto 2: Zicht in zuidwestelijke richting vanaf het kruispunt met de hoofdbaan op de zuidelijke aftakking van de Hoezekouterdreef.

Foto 3: Zicht in noordoostelijke richting op het kruispunt van de zuidelijke (voorgond) en noordelijke (achtergrond) aftakking met de hoofdbaan van de Hoezekouterdreef.

Foto 4: Zicht in westelijke richting vanaf het kruispunt met de hoofdbaan op de noordelijke aftakking van de Hoesekouterdreef.

Foto 5: Zicht op de Hoeserbeek in westelijke richting vanaf het einde van de noordelijke aftakking van de Hoesekouterdreef.

Het zuidelijk deel van het projectgebied bestaat momenteel uit het kruispunt van de Hoesekouterdreef met een zuidelijke aftakking en met een noordelijke aftakking van de Hoesekouterdreef alsook deze beide aftakkingen. De wegenis is verhard, maar gaat bij de noordelijke aftakking over in een onverhard stuk wanneer ze de Hoeserbeek in het westen nadert. De bestaande wegenissen worden geflankeerd door onverharde bermen. Aan de noordzijde van de noordelijke aftakking staan enkele huizen. Aan de zuidzijde loopt een langsgracht die uitkomt in de Hoeserbeek. De zuidelijke aftakking telt één huis aan de noordzijde nabij het kruispunt met de hoofdbaan. De afvoer van afval- en regenwater gebeurt via een reeds bestaande riolering onder het wegdek bij de hoofdbaan en onder de onverharde berm aan de huiskant van de straat bij de aftakkingen.

Het noordelijk deel van het projectgebied bestaat uit een langgerekte strook die parallel aan de Hoeserbeek loopt. De percelen die deze strook doorkruist zijn in gebruik als wei- of akkerland en als dusdanig onbebouwd.

2.1.2.2 DE ONTWERPEN TOESTAND

Zie bijlages 1-8 voor grondplannen en profielen van de ontworpen toestand.

De stad Aalst plant de aanleg van een bufferbekken alsook wegenis- en rioleringswerken langs de Hoezekouterdreef en in delen van de Hoezekouterdreef.

Er komt een nieuwe wegenis voor zowel de zuidelijke als de noordelijke aftakking van de Hoezekouterdreef. Het kruispunt dat beide verbindt via de hoofdbaan wordt eveneens vernieuwd. De noordelijke aftakking wordt verlengd in westelijke richting, richting de Hoezebeek, met een verhard fiets/wandelpad. Hierop komt een aftakking in noordelijke richting, eveneens een verhard fiets/wandelpad. Dit pad loopt parallel aan de Hoezebeek en zal de noordelijke aftakking van de Hoezekouterdreef verbinden met de Frans Roucelstraat, die ca. 800m meer naar het noorden ligt. Het geplande bufferbekken ligt aan het T-kruispunt van de fiets/wandelpaden, langs de kant van en parallel aan de Hoezebeek.

Onder alle wegenissen komen nieuwe DWA-leidingen. Bij de zuidelijke aftakking van de Hoezekouterdreef vertrekt deze in noordoostelijke richting aan het huis dicht bij het kruispunt met de hoofdbaan. Via de hoofdbaan is ze aangesloten op deze van de noordelijke aftakking. Ook onder de fiets/wandelpaden lopen de nieuwe DWA-leidingen door. Aan het T-kruispunt volgt de leiding de aftakking naar het noorden over een afstand van 600,40m, waarna ze via een 55,23m lange leiding de aansluiting maakt met een reeds bestaande collector. Voor de nieuwe leidingen onder de fiets/wandelpaden wordt een werkzone van 15m breed voorzien. Enkel onder de onverharde berm aan de zuidzijde van de noordelijke aftakking van de Hoezekouterdreef komt een RWA-leiding. Deze zal aansluiten op de reeds bestaande, te herprofilieren langsgracht die uitkomt in de Hoezebeek. Het geplande bufferbekken tenslotte zal eveneens met twee RWA-leidingen (aan- en afvoer) verbonden worden met de langsgracht.

De geplande opbouw van de nieuwe wegenis van zowel de zuidelijke als de noordelijke aftakking van de Hoezekouterdreef valt af te lezen uit het type dwarsprofiel BB. Er zal een nieuwe verharding op een steenslagfundering aangelegd worden met een variabele breedte die afhangt van de bestaande toestand. Aan beide zijden van de weg komt nog een trottoirband. Daarachter blijft de onverharde berm bewaard. De geplande opbouw van de nieuwe wegenis van het kruispunt met de hoofdbaan volgt het type dwarsprofiel AA. Dit geeft dezelfde geplande toestand weer als bij type dwarsprofiel BB, alleen bevindt er zich tussen de rijweg en de onverharde berm aan beide zijden nog een straatgoot. De fiets/wandelpaden zullen voor het grootste deel bestaan uit type dwarsprofiel DD. Ze worden 3,00m breed en zullen bestaan uit een verharding met dolomiet bovenop een steenslagfundering. De paden worden geflankeerd door een trottoirband, waarachter de onverharde berm zich bevindt. Enkel bij de aftakking naar het noorden zal type dwarsprofiel CC gebruikt worden. Meer bepaald hanteert men deze geplande opbouw bij het stuk dat langs het geplande bufferbekken komt te liggen. Het verschil met type dwarsprofiel DD bestaat erin dat het fiets/wandelpad hier aan de oostzijde geflankeerd wordt door 2,00m brede grasdallen op een steenslagfundering, met aan de oostzijde een derde trottoirband. Bovendien zullen het fiets/wandelpad en de grasdallen op 17,80m + TAW hoger liggen dan het terrein aan weerskanten. Aan de westzijde komt immers het bufferbekken te liggen met taluds tot tegen het fiets/wandelpad (cf. infra). Aan de oostzijde komt achter de trottoirband langs de grasdallen een geul te liggen van 1,00m breed en ca. 30cm diep.

Het bufferbekken, dat een oppervlakte zal hebben van ca. 3100m², krijgt schuine wanden en een vlakke bodem op 16,10m +TAW. Dit betekent een uitgraving van ca. 1,1m tot 1,6m onder het huidige maaiveld. De talud van het bekken aan de oostzijde sluit aan op het fiets/wandelpad op 17,80m +TAW.

Twee RWA-leidingen verbinden het zuidelijke uiteinde van het geplande bufferbekken met de gracht die langs de noordelijke aftakking van de Hoezekouterdreef loopt. De afvoer van het bufferbekken heeft een diameter van 400mm en bevindt zich ca. 0,7m tot 0,9m beneden maaiveld. De toevoer naar het bufferbekken heeft een diameter van 600mm en bevindt zich ca. 0,7m tot 1,1m beneden maaiveld. De RWA-leiding die in het verlengde van de gracht langs de noordelijke aftakking van de Hoezekouterdreef komt te liggen heeft een diameter van 800mm en bevindt zich op ca. 1,6m tot 3,5m beneden maaiveld.

Alle DWA-leidingen zullen een diameter van 250mm hebben. Enkel bij de aansluiting op de bestaande leidingen van de hoofdbaan wordt een diameter van 600mm gebruikt. Bij deze laatste gaat het in totaal om 9,18m aan leiding die tot ca. 3,6m beneden maaiveld wordt geplaatst. De DWA-leidingen onder de zuidelijke aftakking van de Hoezekouterdreef zullen op ca. 1,5m tot 3,4m beneden maaiveld worden geplaatst. Deze van de noordelijke aftakking op ca. 2,4m tot 4,1m beneden maaiveld. Onder het fiets/wandelpad dat parallel

aan de Hoezebeek naar het noorden gaat komen de DWA-leidingen op ca. 2,3m tot 4,0m beneden maaiveld te liggen.

In totaal zullen de geplande werken t.h.v. het projectgebied een oppervlakte beslaan van ca. 16100m². Hiervan is ca. 3100m² toe te wijzen aan de werken i.h.k.v. het geplande bufferbekken.

2.1.3 DE ONDERZOEKSOPDRACHT

2.1.3.1 VRAAGSTELLING

Het bureauonderzoek ten behoeve van de vergunningsaanvraag voor de aanleg van het bufferbekken en de wegenis- en rioleringswerken heeft tot doel om op basis van bestaande bronnen informatie te verzamelen over de aan- of afwezigheid van een archeologische site op het terrein, de karakteristieken en bewaringstoestand ervan, de relatie met het landschap, de waarde ervan en de wijze waarop met het terrein moet omgegaan worden bij de geplande bodemingrepen. Volgende onderzoeksvragen worden behandeld:

- Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologische potentieel van het terrein?
- Wat is de landschapshistoriek van het terrein?
- Welke gebruiksevolutie kende het terrein?
- Wat is de impact van de geplande werken?
- Wat is het wetenschappelijk kennispotentieel van een eventueel aanwezige archeologische site op lokaal, regionaal en op Vlaams niveau?
- Wat is de aard en waardering van het kennispotentieel?
- Is er verder vooronderzoek noodzakelijk en welke vorm dient dit aan te nemen?

2.1.3.2 DE RANDVOORWAARDEN

Niet van toepassing.

2.1.4 WERKWIJZE EN STRATEGIE VAN HET VOORONDERZOEK

2.1.4.1 MOTIVERING VAN DE ONDERZOEKSSTRATEGIE, -METHODEN EN -TECHNIEKEN

STRATEGIE

In deze nota wordt een **bureauonderzoek** uitgevoerd **voor een zone die gekenmerkt wordt door een lage dichtheid aan bebouwing in het verleden**. Dit type onderzoek heeft als bijkomend doel de landschappelijke opbouw en het landgebruik van het gebied te kennen. Daarvoor wordt bijzondere aandacht besteed aan de relevante ecologische en aardkundige gegevens en bronnen.

Dit bureauonderzoek moet uiteindelijk leiden tot een gemotiveerd advies of, en welke, maatregelen van verder vooronderzoek (met of zonder ingreep in de bodem) op het projectgebied noodzakelijk zijn.

METHODEN EN TECHNIEKEN

Met het oog op een gemotiveerd advies is enerzijds landschappelijk, historisch en archeologisch bronnen- en online beschikbaar georeferentie kaartenmateriaal geconsulteerd en zijn eventuele (recente) verstoringen binnen het projectgebied geïnventariseerd, met het oog op het opstellen van een archeologisch verwachtingspatroon. Anderzijds is de impact van de werken op de ondergrond geëvalueerd. Deze impact werd afgewogen ten aanzien van het te veronderstellen verwachtingspatroon, op basis waarvan uiteindelijk een gemotiveerd advies kan opgesteld worden.

2.1.4.2 ORGANISATIE VAN HET BUREAUONDERZOEK

Alle hieronder vernoemde bronnen zijn geconsulteerd door archeoloog Erik Verbeke. Opmaak van de figuren en de georeferentie geschiedde door Erik Verbeke. Inhoudelijke afwegingen en keuzes zijn in overleg geschied tussen Erik Verbeke, Wouter De Maeyer en Bart Cherretté.

2.1.4.3 ASPECTEN WAARVOOR HET ADVIES VAN SPECIALISTEN WERD INGEROEPEN

Niet van toepassing.

2.1.4.4 ASPECTEN WAARVOOR ALGEMENE WETENSCHAPPELIJKE ADVISERING WERD INGEROEPEN

Niet van toepassing.

2.1.4.5 MOTIVERING VAN DE GESELECTEERDE BRONNEN

Tijdens het bureauonderzoek is een analyse gemaakt van de **bodemsoorten**. Daarnaast werd onderzocht waar mogelijk afgedekte bodems en/of resten uit de prehistorie of jongere periodes kunnen verwacht worden. De aardkundige gegevens zijn online opgezocht via de Bodemverkenner (www.dov.vlaanderen.be) en de Geopunt-kaart (www.geopunt.be), de kaarten zelf zijn geraadpleegd via WMS in een GIS-omgeving. Verdeler van deze kaarten is de Databank Ondergrond Vlaanderen.

Het belangrijkste beschikbare **historisch kaartmateriaal** is vooral geraadpleegd om de grondgebruiksgeschiedenis van het onderzoeksgebied van de laatste eeuwen zo goed mogelijk te kennen. Deze informatie uit het historische kaartmateriaal kan een impact hebben op de kwaliteit van het eventueel oudere bodemarchief. Het historisch kaartmateriaal is gegeorefereerd geraadpleegd via WMS in een GIS-omgeving. Verdeler van het kaartenmateriaal is het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen.

Voor het archeologisch kader is de Centrale Archeologische Inventaris (**CAI**) geraadpleegd, alsook de beschikbare literaire bronnen.

De **ontwerpplannen** zijn door Stad Aalst ter beschikking gesteld.

Alle gegevens werden hierna samengebundeld in voorliggende archeologienota.

2.2 ASSESTRAPPORT

2.2.1 METHODEN, TECHNIEKEN EN CRITERIA

Het assessmentrapport omvat alle informatie afkomstig uit het **bureauonderzoek**: dit zijn alle relevante gegevens die over het projectgebied verzameld kunnen worden uit toegankelijke literatuur en kaartmateriaal en bijdragen tot het gefundeerd inschatten van het archeologisch potentieel van het plangebied. Om dit laatste te bereiken worden de verzamelde gegevens met elkaar vergeleken, geconfronteerd en samengelegd. Vanuit deze assessment van het plangebied moet een goede motivering mogelijk zijn over de noodzaak en het nut van al dan niet verder te nemen maatregelen.

Een waardevol assessment van het archeologisch potentieel van een projectgebied op basis van een bureauonderzoek is enkel mogelijk indien de bronnen voldoende en afdoende relevante gegevens opleveren om de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden. Bij afwezigheid of onvoldoende data zijn bijkomende maatregelen nodig om tot een correcte inschatting voor het projectgebied te komen.

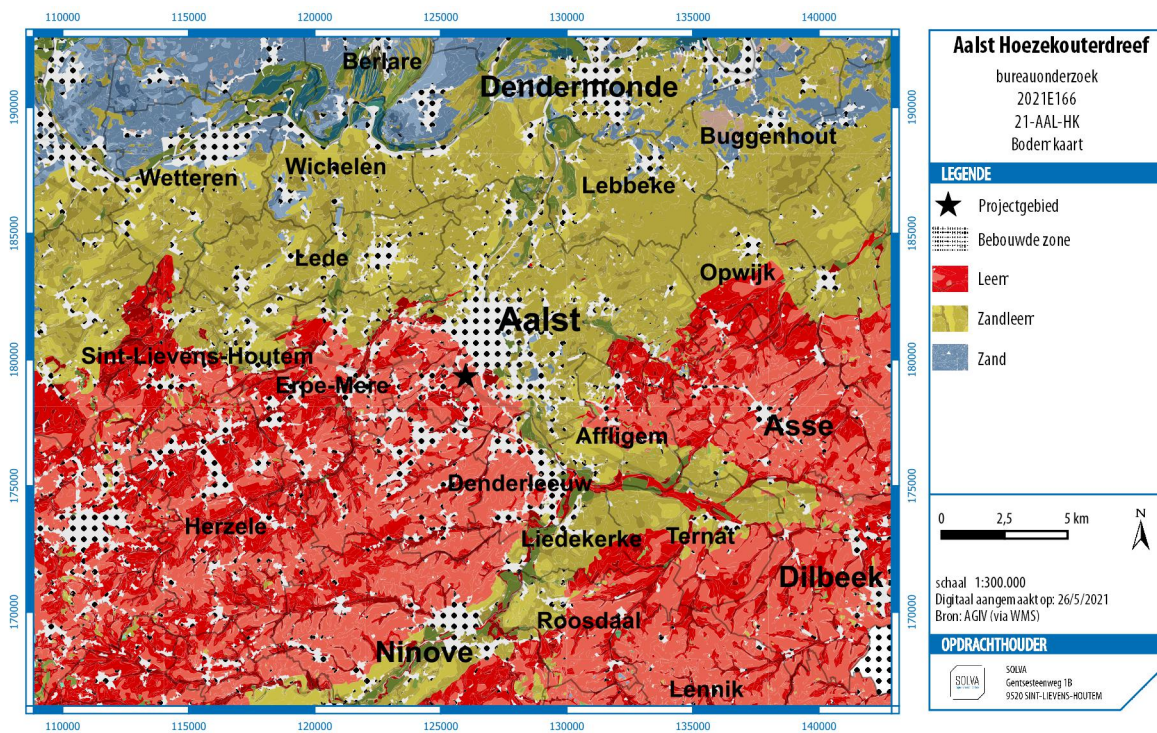
2.2.2 CONSERVATIE-ASSESSMENT

Alle gegenereerde data die in het kader van deze archeologienota tot stand komen, worden door **SOLVA** digitaal bewaard op een centrale server die dagelijks “in-huis” wordt geback-up’t en off-site wordt gekopieerd. Alle gegenereerde data en rapporten zijn geïntegreerd in de **SOLVA**-Archeologiedatabank raadpleegbaar. Een conservatie-assessment voor vondsten of stalen is bij dit bureauonderzoek niet van toepassing.

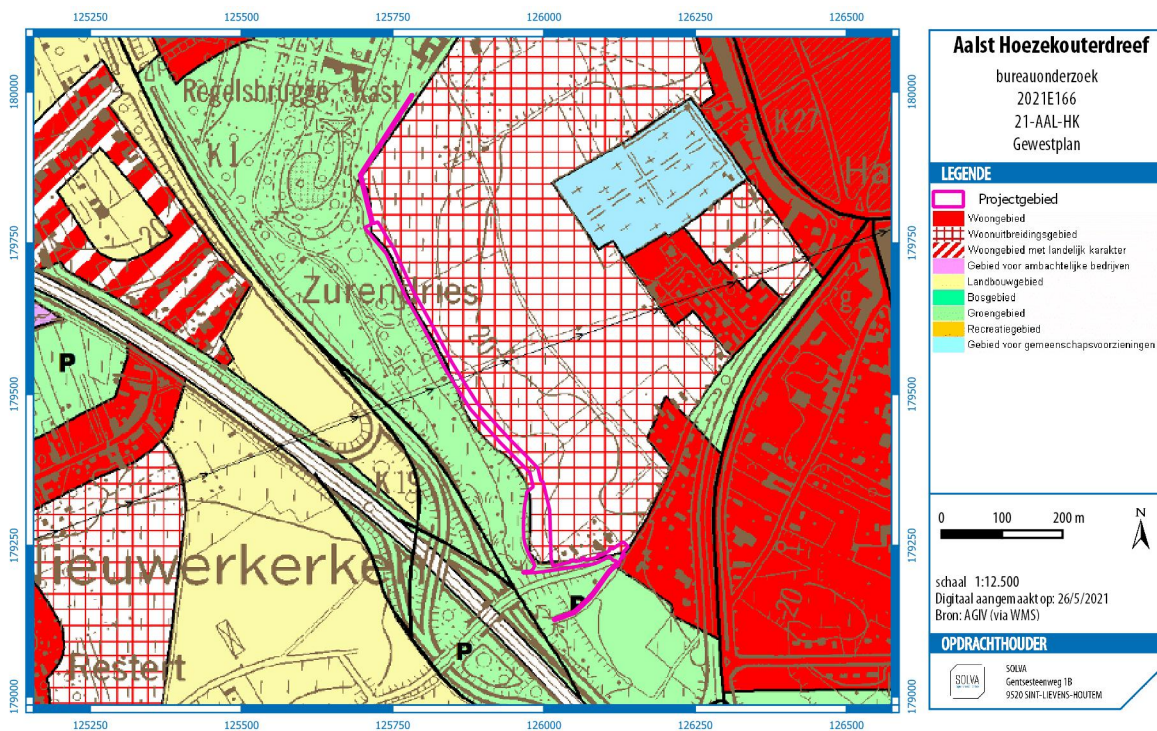
2.2.3 DE LANDSCHAPPELIJKE LIGGING VAN HET ONDERZOEKSGBIED EN ZIJN OMGEVING

2.2.3.1 ALGEMENE LANDSCHAPPELIJKE EN GEOGRAFISCHE SITUERING

Aalst is gesitueerd in het oosten van de provincie Oost-Vlaanderen, in de Dendervallei, op de overgang van het zandleemdistrict naar het lemig heuveldistrict. In het noorden grenst Aalst aan de deelgemeentes Hofstade en Herdersem, in het oosten aan Moorsel, in het zuiden aan Erembodegem en in het westen aan Nieuwerkerken, Erpe en Lede. Het projectgebied situeert zich in het zuidwesten van de stadskern van Aalst aan de grens met de deelgemeente Nieuwerkerken, vlak aan de E40 en de Siesegemlaan. Het projectgebied valt volgens het gewestplan deels binnen groengebied (vooral t.h.v. de Hoezekouterdreef) en deels binnen woonuitbreidingsgebied (vooral t.h.v. het fietswandelpad parallel aan de Hoezebeek).

Figuur 7: Bodemkaart met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).

Figuur 8: Gewestplan met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).

2.2.3.2 AARDKUNDIGE EN HYDROGRAFISCHE SITUERING

ALGEMENE GEOLOGISCHE EN GEOMORFOLOGISCHE SCHETS VAN DE REGIO³

Het projectgebied ligt in de 'ecoregio van de zuidwestelijke heuvelzone', en meer bepaald in het deel van het **Zuid-Vlaams lemig heuveldistrict**. Tot dit district behoren de Vlaamse Ardennen, de Kesterberg en Oudenberg (Pajottenland), maar ook zijn uitlopers. Typisch binnen dit gebied is het voorkomen van veelvuldige bronnen, dit op de kleilaag van de Formatie van Gent, Lid van Merelbeke. Verder zijn ook de Diestiaanheuvels (ten zuiden) typerend voor het gebied. Het volledige gebied bezit (vrij) grote reliëfverschillen, met voornamelijk lemige afzettingen.

De sterke erosie op het einde van het tertiair en tijdens het pleistoceen veroorzaakte het huidig golvend tot sterk **golvend reliëf**. Dit levert een opeenvolging op van open kouters op de leemruggen en, in de beekdalen, depressies met een gesloten begroeiing. In het zuiden wordt het landschap bepaald door de zogenaamde Zuid-Vlaamse Heuvelrij. De valleien zijn daar zeer sterk ingesneden, soms bijna kloofdalen, en de ruggen zijn zacht hellend. Er is een opeenvolging te zien van langgerekte leemruggen met relatief vlakke delen en zachte hellingen, gescheiden door talrijke beekvalleien en depressies, die dikwijls begrensd zijn door een steile rand. Typisch is het voorkomen van asymmetrische dalen, door de ongelijkmatige afzetting van de loesspakketten tijdens de laatste ijstijd.

Het reliëf in het district is golvend tot sterk golvend, zelfs plaatselijk heuvelig in het zuidelijke deel, met hellingsgraden van 9 % en meer. Het wordt gekenmerkt door een opeenvolging van ruggen, afgewisseld met diep ingesneden beekvalleien en secundaire depressies. Het zuidelijk deel bestaat uit een aantal westzuidwest-oostnoordoost georiënteerde heuvelrijen, wier absolute hoogte van zuid naar noord progressief afneemt. De hoogste heuvelrij situeert zich in de buurt van de taal- en gewestgrens, met onder andere de Kluisberg, de Spinnessenberg, de Hotondberg, de Muziekberg, de Pottelberg en de Mont de Rode, maar ook de Oudenberg (Geraardsbergen). Op het raakpunt van de oost-west en noord-zuid gerichte heuvelkammen van de Vlaamse Ardennen bevindt zich het hoogste punt (d'Hoppe, 157,5m) in het bos van Pottelberg. Deze kam vormt de geologische ruggengraat van het fysisch landschap en is een onderdeel van een groter geheel van getuigenheuvels dat zich uitstrekt van Frans-Vlaanderen via het West-Vlaams Heuvelland, de Vlaamse Ardennen, het Pajottenland en het Hageland tot Midden-Limburg waar het tegen het Kempisch Plateau uitwigt. Een lagere, structurele kamlijn waarvan de hoogste delen met de hoogtelijn van 100 m flirten en die ten opzichte van het hydrografisch stelsel duidelijk contrasterend is, omvat van west naar oost volgende plateaus: Eikenberg-Kappelleberg-Boigneberg (Maarkedal), Varentberg-Hoogkouter (Horebeke), plateau Pottenberg-Leberg-Valkenberg (Brakel), Steenberg-Potaardeberg (Zottegem) en tenslotte de Biezelenberg (Herzele). Vermits de weerstandbiedende ijzerzandsteenlagen er volledig weggespoeld zijn, profileren deze plateaus zich als open akker- en kouterlandschappen.

Bodems

De **bodemseries** worden gerangschikt in twee groepen. Enerzijds de plateau- en hellinggronden met hoofdzakelijk (niet tot sterk gleyige) diepe leemgronden (meer dan 80 cm dik) met een al dan niet (sterk) gevlekte textuur B-horizont. Verspreid, maar vooral langs de valleiranden komen ondiepe leemgronden met textuur B-horizont voor, met een zand- of kleisubstraat beginnend op geringe diepte, evenals beperkte oppervlakten zandleem- en kleigronden met een niet bepaalde profielontwikkeling. Plaatselijk, op enkele hoge toppen en steile hellingen, dagzoomt het tertiair kleilig of zandig materiaal.

Anderzijds zijn er de valleien- en depressiegronden, met dominantie van jonge leem- of zandleembodems zonder profielontwikkeling.

Het noordelijk gebied wordt plaatselijk gedomineerd door zandleemgronden, evenals het gebied rondom de alluviale vlakte van de Dender en de Bellebeek.

De beekalluvia staan onder invloed van een permanente grondwatertafel, die aan een regelmatige seizoenschommeling onderhevig is. Op de plateau- en hellinggronden ligt de watertafel zeer diep, behalve

---

³ We baseren ons voor deze beschrijving op de definitie en karakterisering van de ecodistricten in Vlaanderen. In het concept 'ecodistrict' worden diverse geologische, geomorfologische, bodemkundige, hydrografische en historisch-geografische aspecten, die ook een determinerende invloed hebben gehad op het menselijk handelen in het verleden, in relatie tot elkaar besproken: Sevenant et al. 2002.

waar stuwwater en bronniveaus voorkomen. Deze bronniveaus treden overal op waar watervoerende lagen van het tertiair substraat dagzomen.

Geologie

Tijdens het **tertiair** werden door de zee verschillende zand- en kleilagen afgezet, achtereenvolgens de Formatie van Kortrijk, Formatie van Tielt, Formatie van Gent, Formatie van Lede, Formatie van Maldegem en Formatie van Diest. Na daling van de zeespiegel werden deze sedimenten in het **pleistoceen** (quartaair) door erosie aangetast, en dan voornamelijk de zandige formaties. De kleiige lagen boden meer weerstand aan de erosie en vormden de heuveltoppen van het tertiair reliëf. Hierdoor vormt de Formatie van Gent nu het hoofdsubstraat, en zijn de Formatie van Lede en Maldegem nog slechts op de heuvelruggen te vinden. Van de Formatie van Diest zijn nog slechts enkele relictten over op de hoogste toppen (Vlaamse Ardennen en heuvels ten zuiden van Geraardsbergen). Tijdens de laatste ijstijd werd dit landschap bedekt met niveo-eolische leem (0 tot 15 m). Onder invloed van de overheersende westenwinden tijdens het weichselglaciaal werden de naar het westen gerichte hellingen slechts met een dunne laag löss bedekt. Op plaatsen die tegen de dominerende winden beschermd waren (de oostelijk gerichte hellingen en de kleinere plateaus) is de lössmantel zeer dik. De tertiaire lagen komen slechts op een zeer beperkt aantal plaatsen aan het oppervlak.

Gedurende het **holoceen** had eerst een riviererosie van het pleistocene leemdek plaats. De beekvalleien werden verder uitgediept en er ontstonden ook secundaire depressies. De vallei van de Dender bijvoorbeeld werd uitgeschuurd tot op de leperiaanse kleilagen. Later werd de vallei gedeeltelijk opgevuld met lemig alluvium en venig materiaal. Ten gevolge van ontbossing in recente tijden trad hellingserosie op; het meeste afgespoelde materiaal werd als colluvium afgezet aan de voet van de hellingen.

HET PROJECTGEBIED

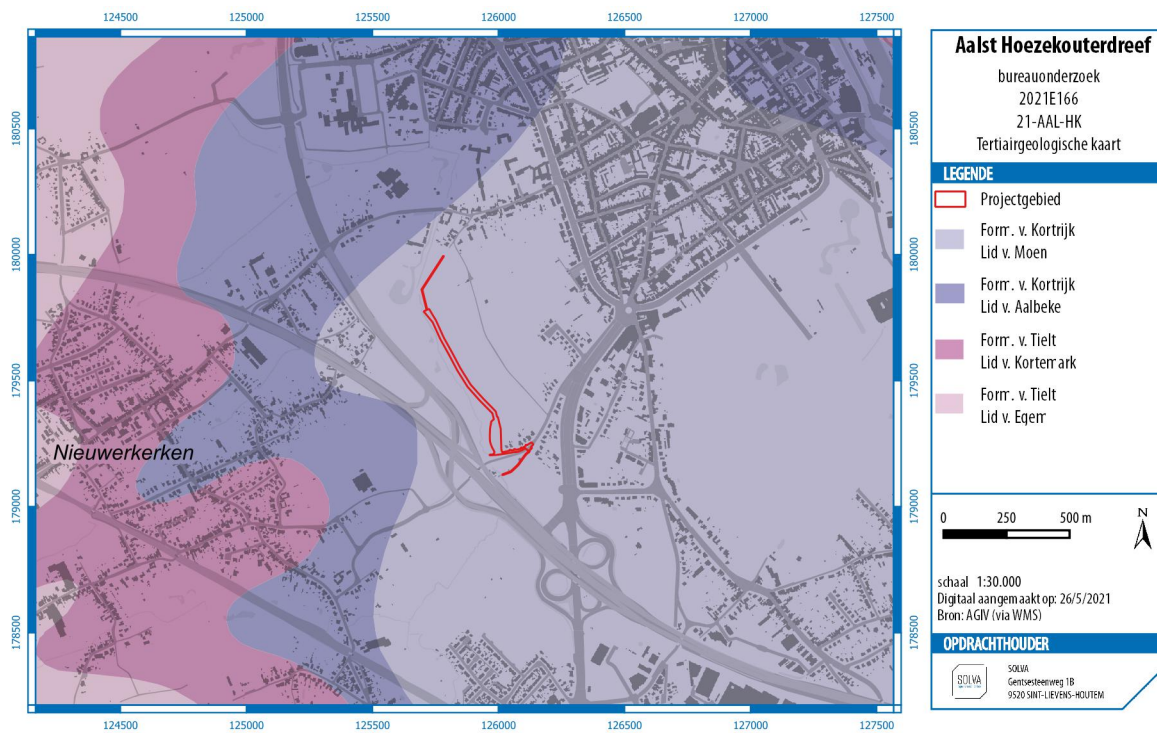
De **Quartairgeologische profieltypekaart** karakteriseert het projectgebied als “geen Holocene en/of Tardiglaciale afzettingen bovenop de Pleistocene sequentie” (type 3) in de zuidoostelijke helft van het projectgebied. De noordwestelijke helft staat gekarteerd als “Holocene en/of Tardiglaciale fluviale afzettingen bovenop de Pleistocene sequentie (type 3a).

De pleistocene sequentie bestaat onderaan uit fluviale afzettingen van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen). Daarboven kunnen nog hellingsafzettingen uit het Quartair en/of eolische afzettingen uit het Weichseliaan tot Vroeg-Holoceen voorkomen. Bij het type 3a wordt deze sequentie bovenaan nog opgevolgd door fluviale afzettingen (organochemisch en perimarien inclus) van het Holoceen en mogelijk Tardiglaciaal (Laat-Weichseliaan).

Figuur 9: Quartairgeologische profieltypekaart met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).

Op de **Tertiairgeologische profieltypekaart** is te zien dat het projectgebied gelegen is op de Formatie van Kortrijk, Lid van Moen. De Formatie van Kortrijk is een essentieel mariene afzetting met weinig macrofossielen.⁴ Het Lid van Moen heeft een heterogene samenstelling bestaande uit een kleigle silt waarin laagjes zand voorkomen.

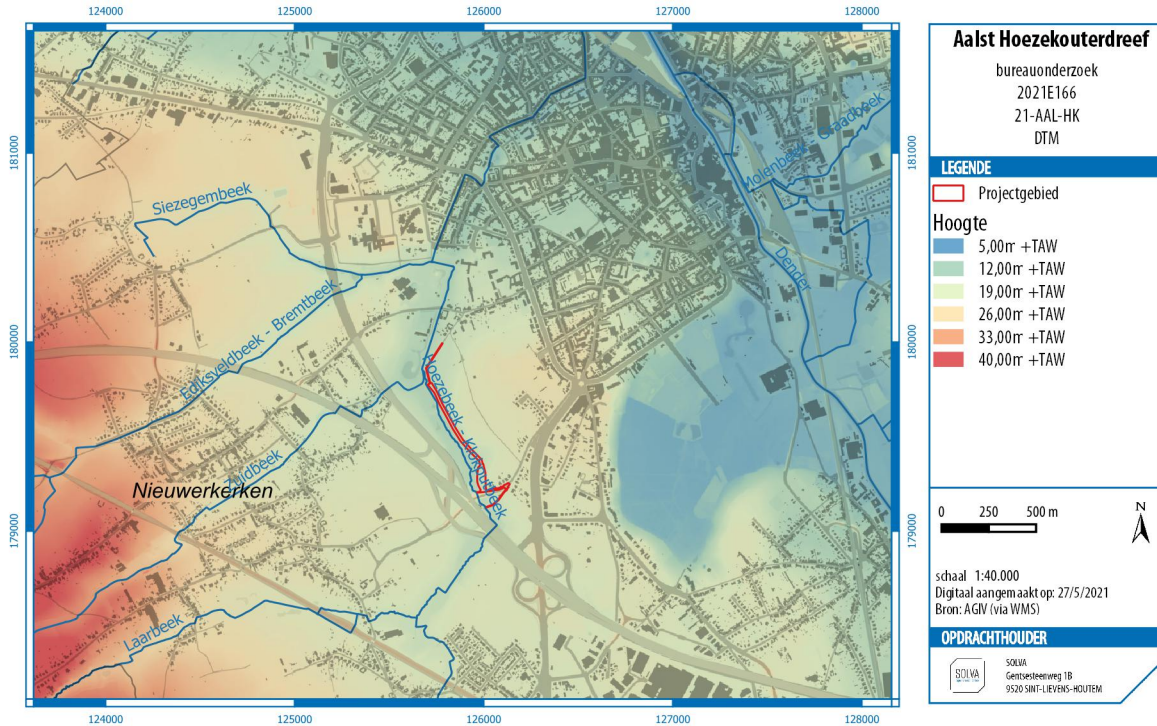
Figuur 10: Tertiairgeologische profieltypekaart met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).

Voor het gebied is **geen geomorfologische kaart** beschikbaar.

⁴ Jacobs et al. 1996, 30.

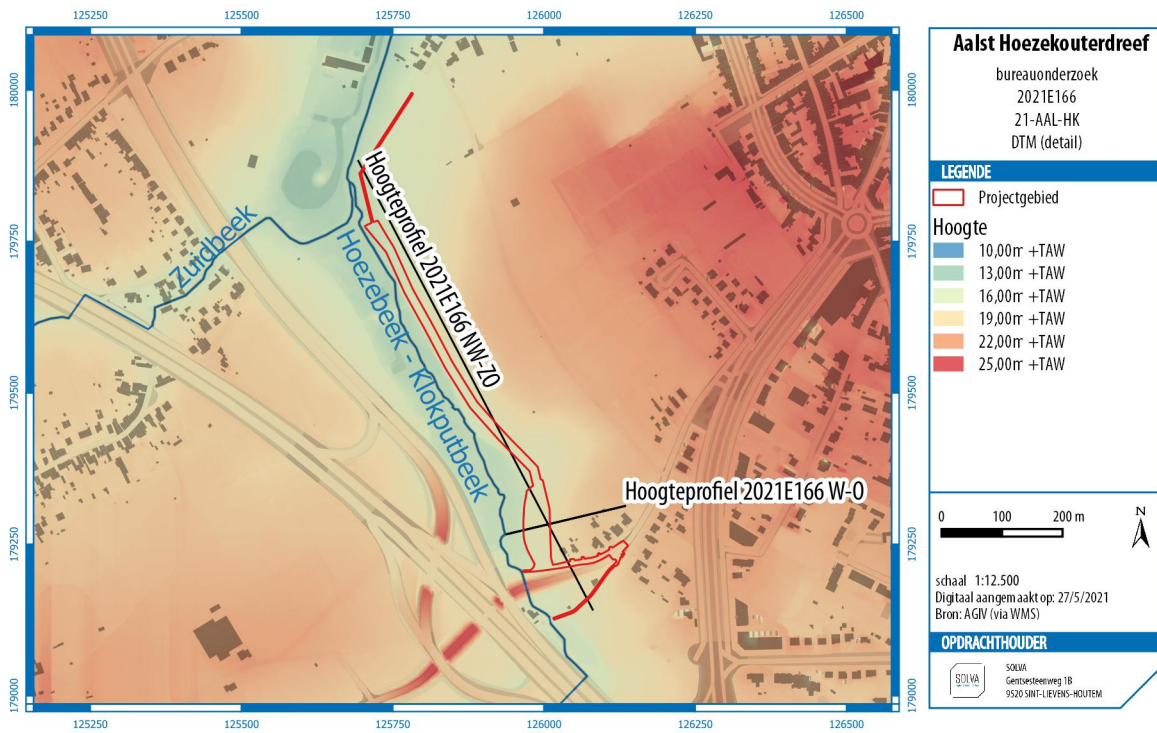
2.2.3.3 FYSISICH-GEOGRAFISCHE SITUERING

De stad Aalst is gelegen in de Dendervallei. Op het **hoogtemodel** is te zien hoe het projectgebied gelegen is in de beekvallei van de Hoezebeek die uitkomt in de Dender. Het projectgebied zelf is relatief vlak in noordwest-zuidoostelijke ligging gezien het de natuurlijke loop van de beekvallei volgt. Dwars op de beekvallei in oost-westelijke richting is de helling sterker. Het hoogteverschil blijft echter klein gezien het projectgebied in deze richting over het algemeen heel smal is. De hoogtes schommelen t.h.v. het projectgebied tussen ca. 14,7m en 19,7m +TAW.

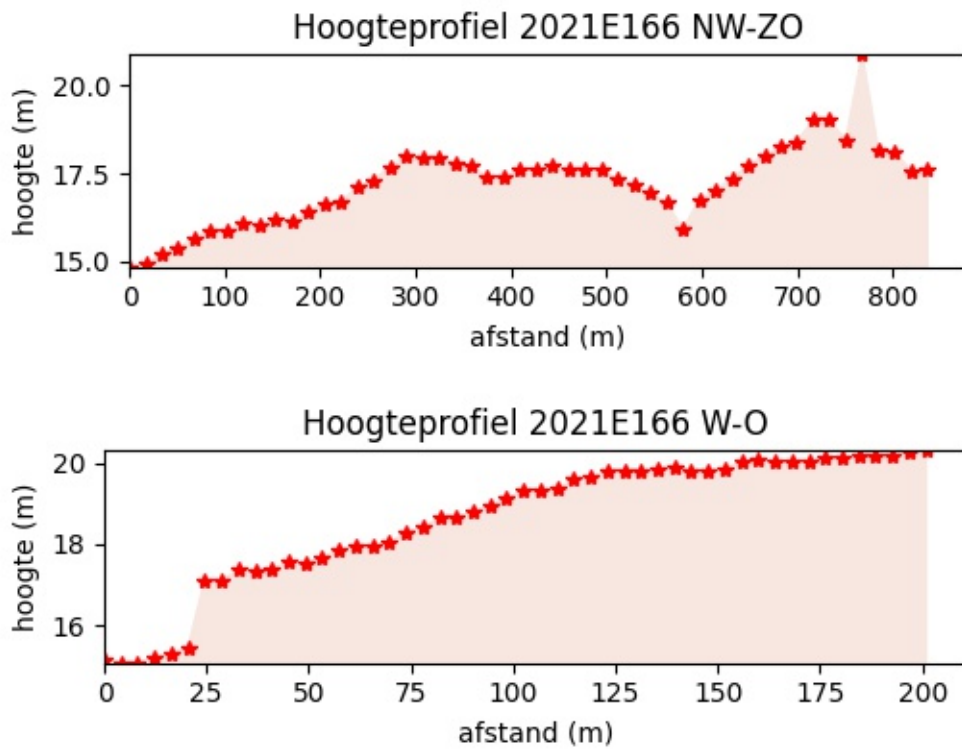

Figuur 11: Digitaal terreinmodel met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).

Figuur 12: Digitaal terreinmodel (detail) met aanduiding van het projectgebied en assen van de hoogteprofielen (bron: AGIV).

Figuur 13: Hoogteprofielen van het projectgebied.

De **potentiële bodemerosiekaart** toont voor het projectgebied een zeer lage tot lage kans op bodemerosie.

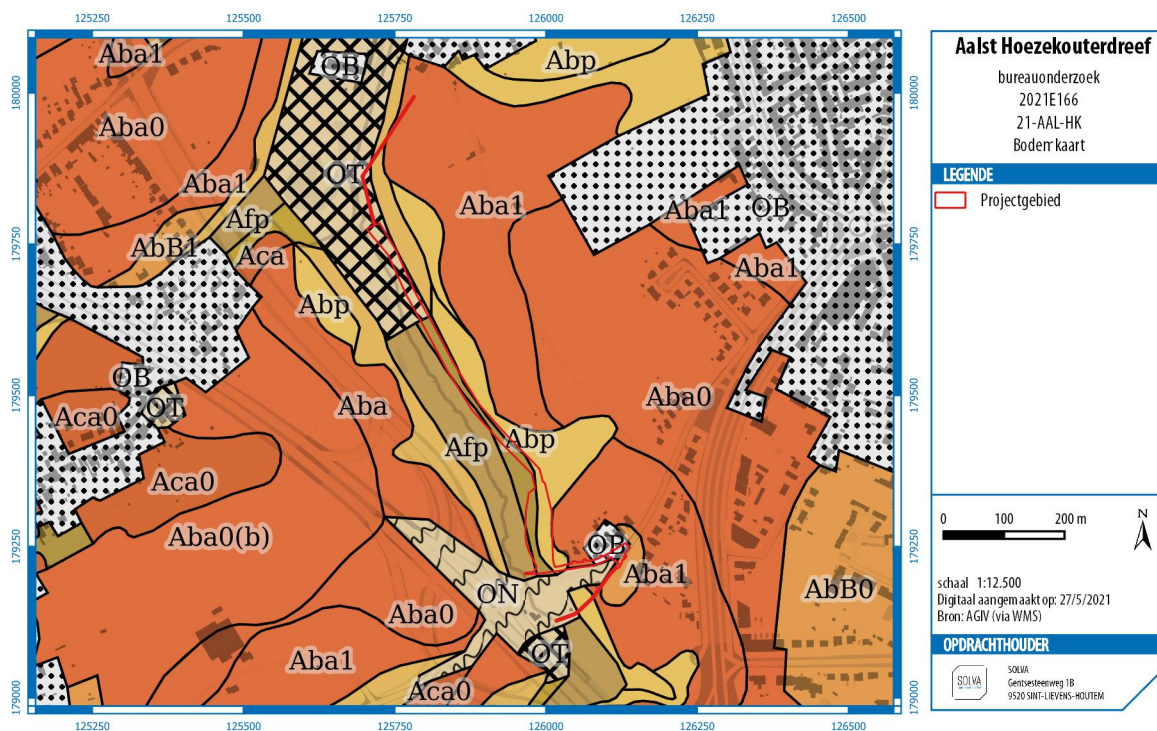
Figuur 14: Potentiële bodemerosiekaart met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).

De **bodemkaart** geeft aan dat de gronden van het projectgebied bestaan uit leembodems.

Dicht bij de Hoezebeek hebben deze geen profielontwikkeling en worden ze natter naarmate men de beek nadert. Meer bepaald zijn de **Abp** bodems droog en niet gleyig, de **Acp** bodems matig droog en zwak gleyig, de **Ahp** nat en sterk gleyig met een relatief hoge ligging en de **Afp** bodems zeer nat met een zeer sterk gleyige reductiehorizont.

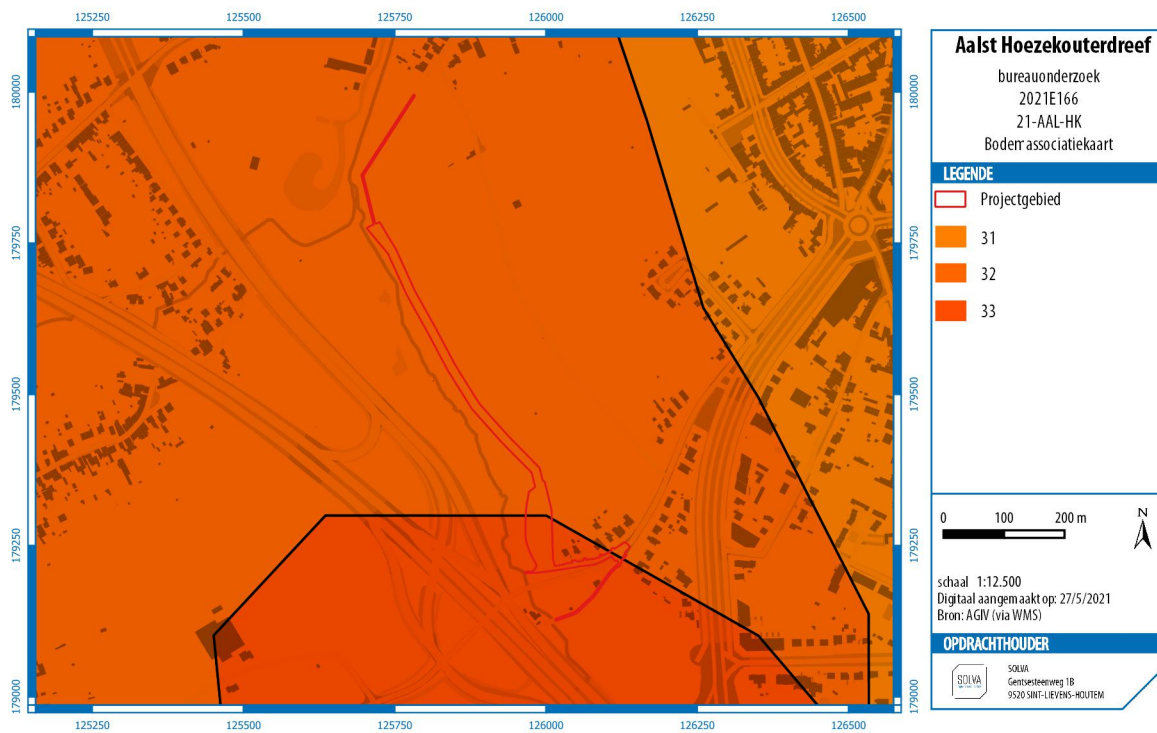
Verder weg van de Hoezebeek vinden we droge, niet gleyige leembodems met een A horizont dunner dan 40cm terug. Deze hebben enerzijds een textuur B horizont of weinig duidelijke kleur B horizont (**Aba1**) en anderzijds een textuur B horizont of structuur B horizont (**AbB1**).

Verschillende stukken van het projectgebied staan tenslotte gekarteerd als 'bebouwde zone' (**OB**), 'opgehoogde grond' (**ON**) of 'sterk vergraven gronden' (**OT**).

Figuur 15: Bodemkaart met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).

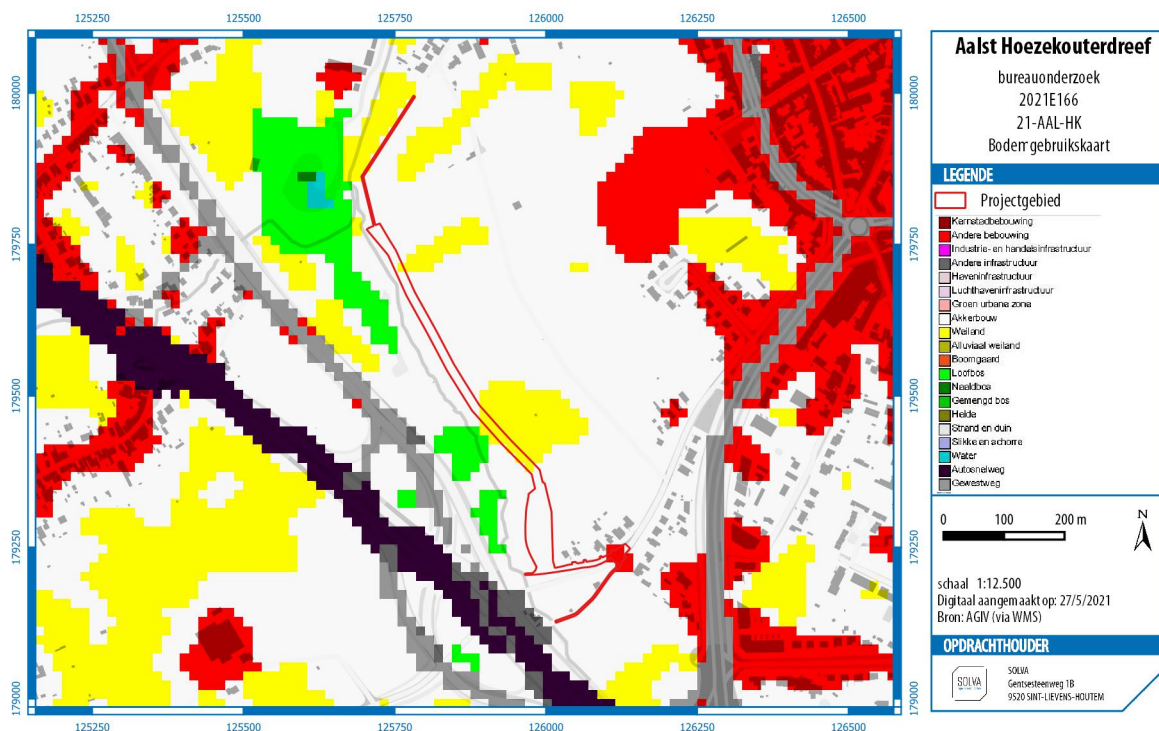
De **bodemassociatiekaart** toont voor de noordelijke helft van het projectgebied bodemassociatie 32: een matig droge associatie van leemgronden met een textuur B horizont. In de zuidelijke helft van het projectgebied is bodemassociatie 33 aanwezig: een matig natte associatie van leemgronden met een textuur B horizont.

Figuur 16: Bodemassociatiekaart met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).

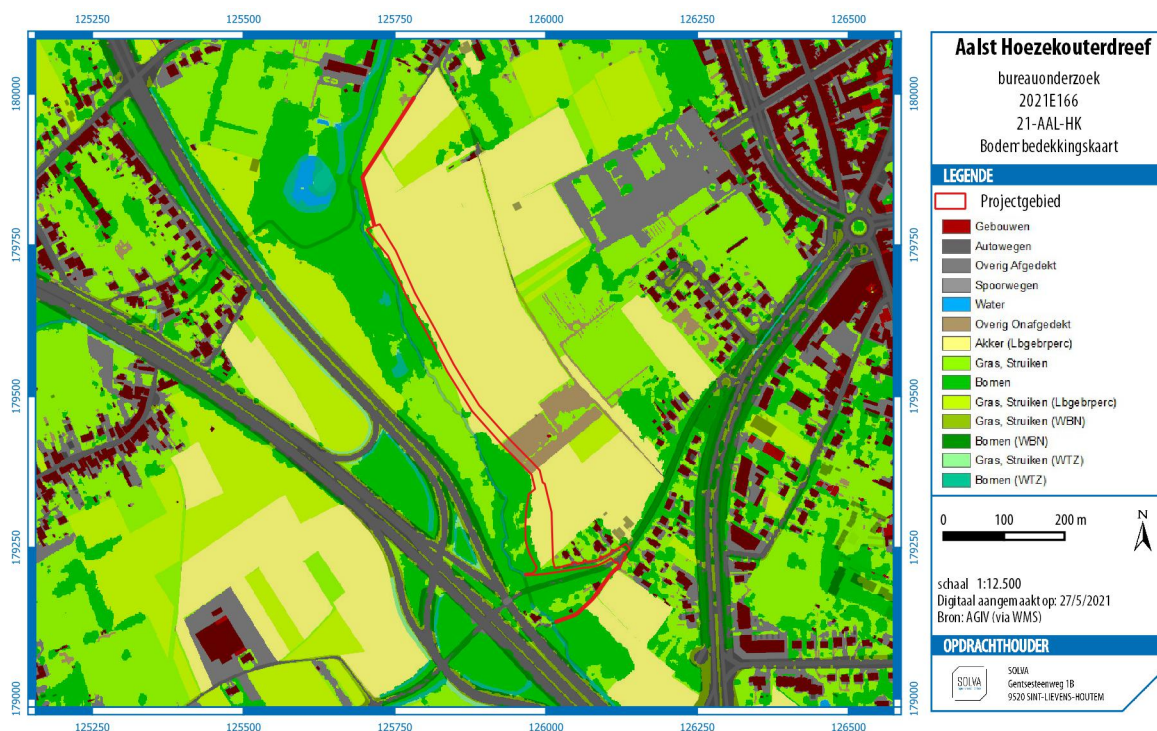
2.2.3.4 GRONDGEBRUIK

Volgens de **bodemgebruikskarta** wordt het grootste deel van het projectgebied en zijn nabije omgeving ingenomen door akkerland. Kleiner stukken zijn in gebruik als weiland. Ten westen van de Hoezebeek worden enkele stukken loofbos gekarteerd. Bebouwing wordt enkel t.h.v. het kruispunt van de Hoezekouterdreef met zijn twee aftakkingen weergegeven.

Figuur 17: Bodemgebruikskarta met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).

De **bodembedekkingskaart** is iets gedetailleerder maar geeft hoofdzakelijk hetzelfde weer. Het weiland t.h.v. het projectgebied wordt weliswaar benoemd als 'overig onafgedekt'. De loofbomen worden nu ook meer afgebeeld aan de oostzijde van de Hoezebeek en t.h.v. de aftakkingen van de Hoezekouterdreef.

Figuur 18: Bodembedekkingskaart met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).

De meest recente luchtfoto uit 2020 geeft een gelijkaardig beeld weer.

Figuur 19: Luchtfoto (winteropname) uit 2020 met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).

Een gedetailleerde beschrijving van de bestaande toestand van het projectgebied wordt beschreven onder 2.1.2.1.

2.2.4 HET ONDERZOCHE GEBIED EN ZIJN OMGEVING IN ZIJN HISTORISCH KADER

2.2.4.1 HISTORISCH KADER

2.2.4.1.1 GESCHIEDENIS VAN HET PROJECTGEBIED

In de omgeving van het projectgebied valt al sinds de steentijd menselijke activiteit te bespeuren. De centrale archeologisch inventaris (CAI) wijst immers op een relatief grote hoeveelheid steentijdvondsten op of nabij het projectgebied. Archeologisch onderzoek en het historisch kaartmateriaal wijzen er verder op dat de antropogene aanwezigheid blijft voortduren tot de dag van vandaag. Het historisch kaartmateriaal wijst er verder op dat het projectgebied en de nabije omgeving al minstens sinds de 18de eeuw bijna alleen als landbouwgebied is gebruikt. De Hoezekouterdreef volgde oorspronkelijk het tracé van wat nu de zuidelijke aftakking is van de hoofdbaan. De hoofdbaan kreeg pas in de 20ste eeuw zijn huidige tracé. Ook de noordelijke aftakking van de Hoezekouterdreef en de bebouwing aan beide aftakkingen komen er pas in de 20ste eeuw.

2.2.4.2 INVENTARIS ONROEREND ERFGOED

Rond het noordelijke uiteinde van het projectgebied zijn enkele locaties opgenomen in de Inventaris Onroerend Erfgoed. Veruit het grootste is het domein van het Kasteel van Regelsbrugge.⁵ De heerlijkheid van Regelsbrugge loopt terug tot de 14de eeuw. Het huidige kasteel in neotraditionele stijl dateert uit de 1ste helft van de 20ste eeuw. Het neerhof, een witgekalkte gesloten hoeve dateert uit de 19de eeuw. De Sint-Jobkapel⁶ dateert grotendeels uit 1663 maar loopt terug tot ten minste de 15de eeuw. Ook het ommuurd tuintje met de Leilindenrijen en geschoren taxusbollen is opgenomen in de Inventaris⁷. Tenslotte zijn er ook nog vijf hoeves naast de kapel en tussen het kasteel en de kapel geïnventariseerd als bouwkundig erfgoed.⁸ De oudste is vermoedelijk te dateren eind 18de eeuw, de jongste begin 20ste eeuw.

---

⁵ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021: Kasteel van Regelsbrugge [online]

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/498>

⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021: Sint-Jobkapel [online] <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/243>

⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021: Leilindenrijen en geschoren taxusbollen bij Sint-Jobkapel [online]

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/304271>

⁸ Agentschap Onroerend Erfgoed 2021: Langgestrekte hoeve [online]

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/10>;

Agentschap Onroerend Erfgoed 2021: Semigesloten hoeve [online]

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/9>;

Agentschap Onroerend Erfgoed 2021: Hoezebeekhoeve [online] <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/247>;

Agentschap Onroerend Erfgoed 2021: Hoeve [online] <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/8>;

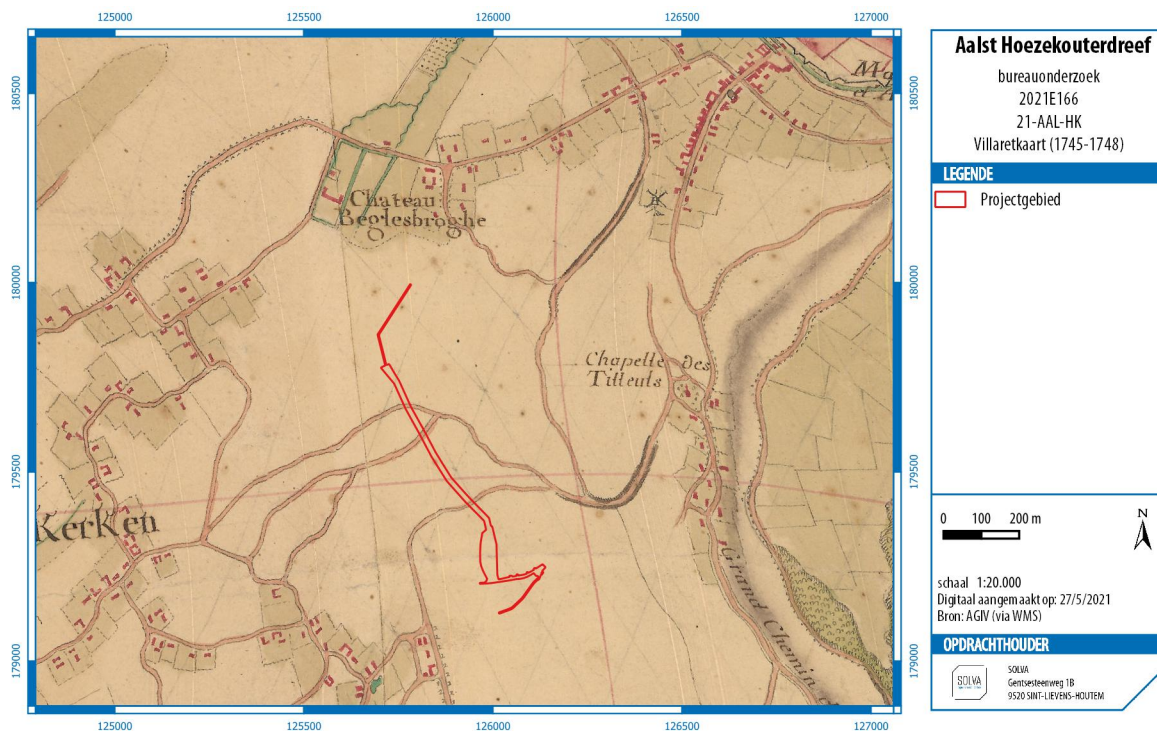
Agentschap Onroerend Erfgoed 2021: Hoeve in L-vorm [online] <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/246>

2.2.4.3 HISTORISCH-CARTOGRAFISCHE DOCUMENTEN

2.2.4.3.1 VILLARETKAART (1745 – 1748)

De Villaretkaart is t.h.v. het projectgebied weinig gedetailleerd. Er worden slechts een aantal wegen gekarteerd die in oost-westelijke richting doorheen het projectgebied lopen. De Hoezebeek is afwezig en lijkt pas te ontspringen op het domein van het Kasteel van Regelsbrugge (hier Chateau Beglesbroghe).

Figuur 20: Uitsnede van de Villaretkaart met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).

2.2.4.3.2 JOZEF JOHAN FRANS FERRARIS – KABINETSKAART DER OOSTENRIJKSE NEDERLANDEN EN HET PRINSBISDOM LUIK (1771-1778)

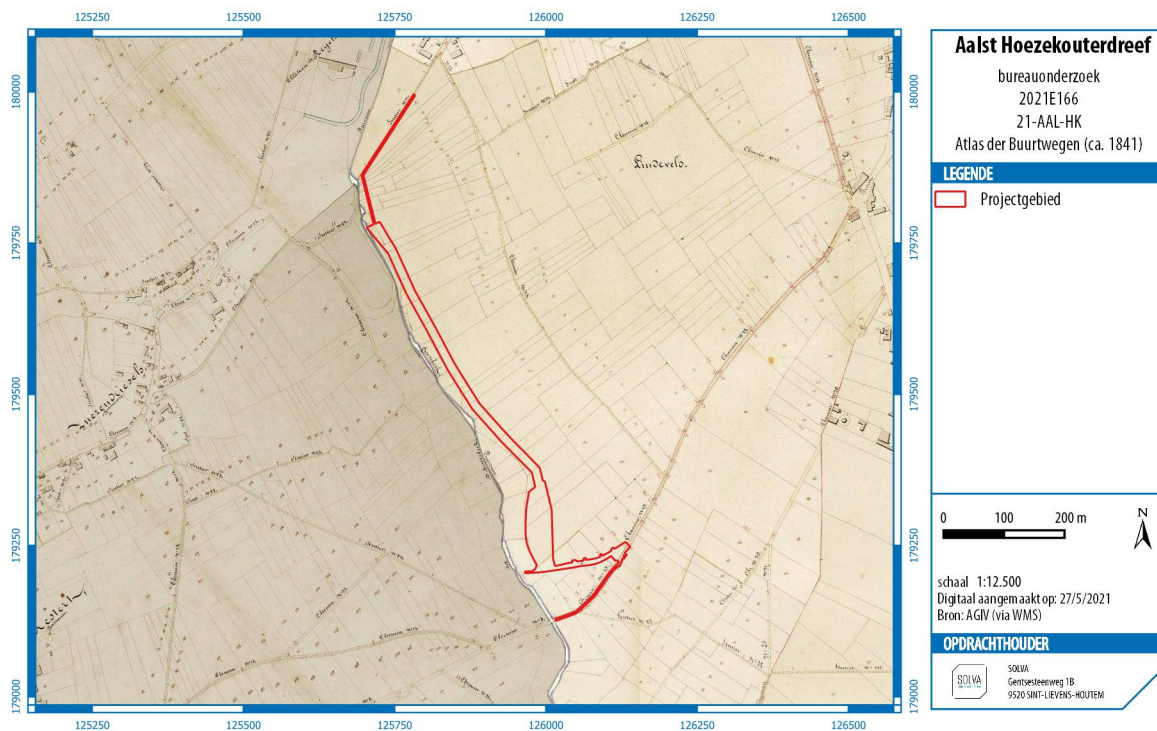
Hoewel de Ferrariskaart slechts een drietal decennia na de Villaretkaart werd opgemaakt, toont ze een heel andere kaartbeeld. De Hoezebeek is hier wel aanwezig t.h.v. het projectgebied. Ze loopt door een natte vallei, omgeven door een open akkerland. Slechts één weg, de latere hoofdbaan van de Hoezekouterdreef, doorkruist het projectgebied in oost-westelijke richting. De Hoezebeek stroomt ook schijnbaar door het projectgebied. Dit is echter te wijten aan onvermijdbare afwijkingen bij de georeferentie van de Ferrariskaart. Gezien het drastische verschil met de Villaretkaart, ondanks de korte tijdsperiode tussen de twee, kan men zich afvragen of deze laatste wel een correcte weergave gaf van de realiteit.

Figuur 21: Uitsnede van de Ferrariskaart met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).

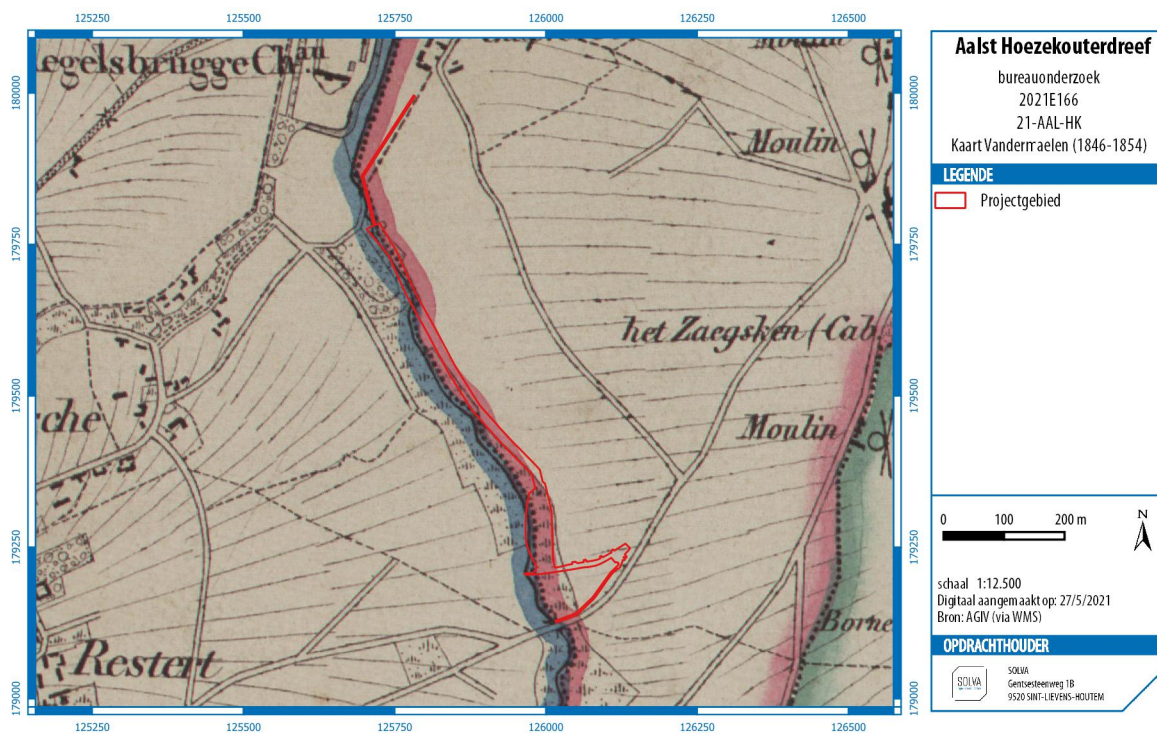
2.2.4.3.3 ATLAS DER BUURTWEGEN (CA. 1841)

De georeferentie van de Atlas der Buurtwegen is betrouwbaar. Op deze kaart is te zien dat de oorspronkelijke Hoezekouterdreef, hier benoemd als voetweg nr. 19, nog het tracé volgde van wat nu de zuidelijke aftakking van de hoofdbaan is. Door een brug over de Hoezebeek kon ze haar weg vervolgen. In het noordelijke uiteinde van het projectgebied, langs het tracé van het geplande fiets/wandelpad, is voetweg nr. 17 gekarteerd. De rest van het projectgebied bestaat uit akker of weiland.

Figuur 22: Uitsnede van de Atlas der Buurtwegen met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).

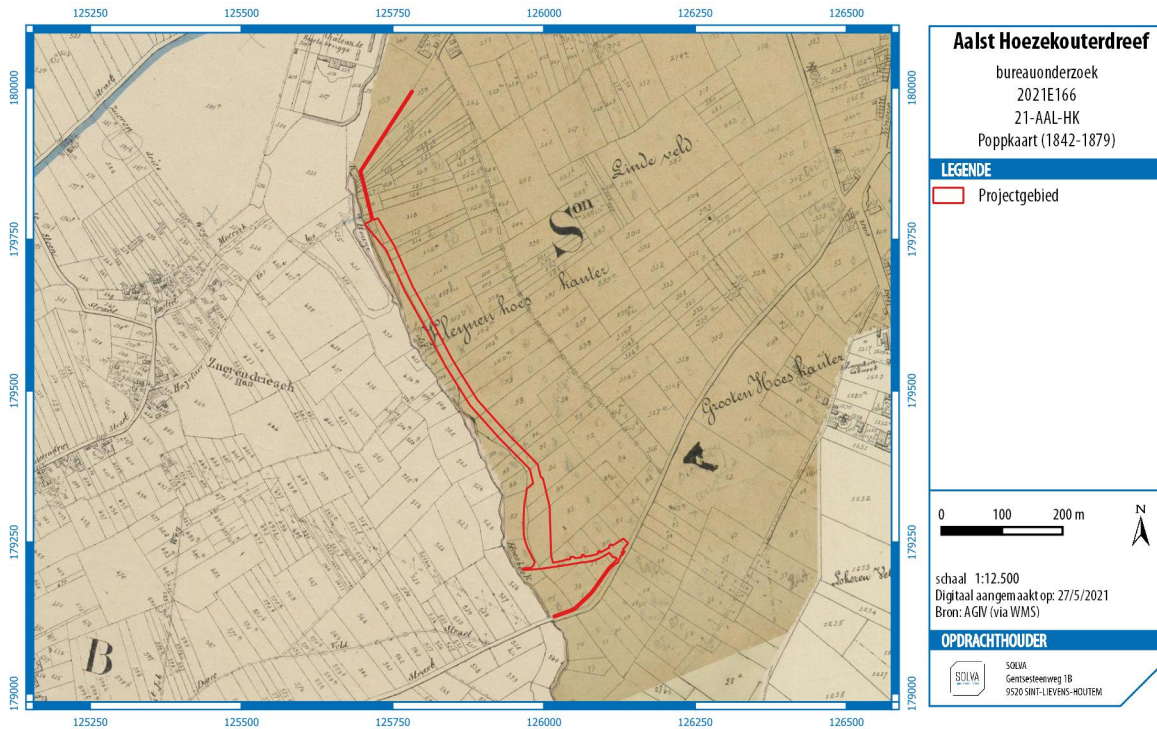
2.2.4.3.4 PHILIPPE VANDERMAELEN – CARTES TOPOGRAPHIQUES DE LA BELGIQUE (1846-1854)
 Op de Vandermaelenkaart zien we in hoofdzaak dezelfde situatie als op de Atlas der Buurtwegen.

Figuur 23: Uitsnede van de Kaart Vandermaelen met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).

2.2.4.3.5 PHILIPPE CHRÉTIEN POPP - ATLAS CADASTRAL PARCELLAIRE DE LA BELGIQUE (1842-1879)

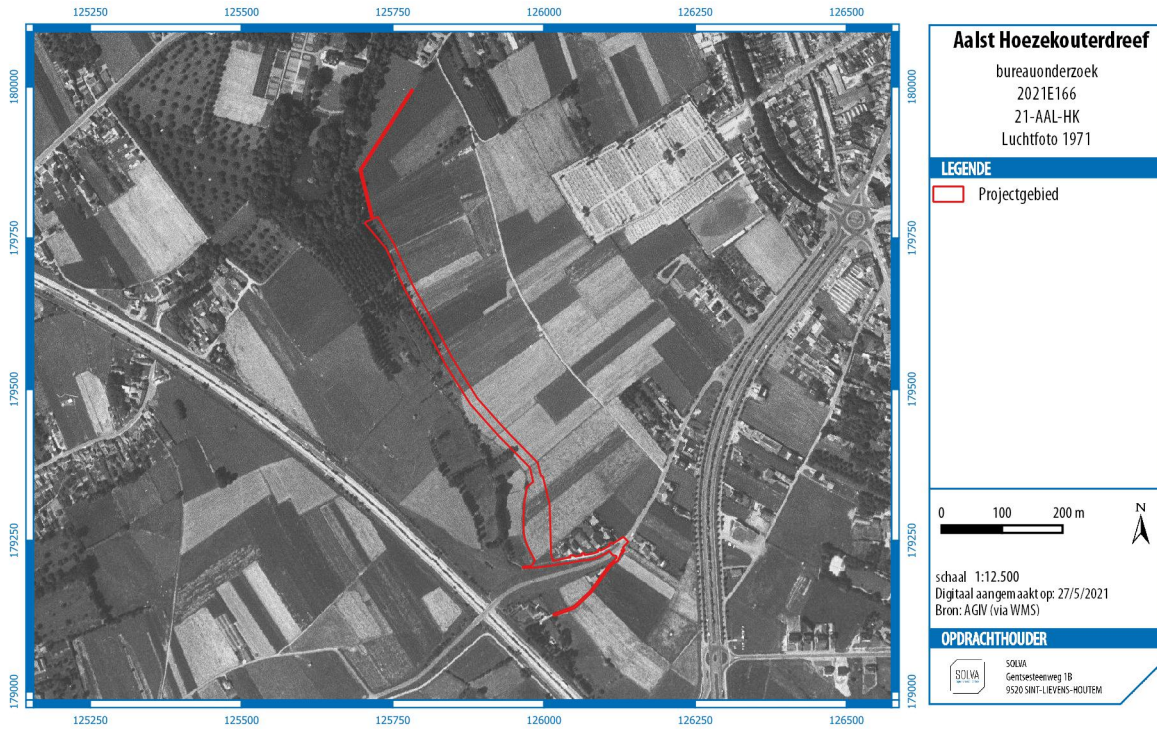
Op de Popkaart wordt opnieuw hoofdzakelijk dezelfde situatie weergegeven. Enkel voetweg nr. 17 is niet afgebeeld. De Popkaart geeft verder de percelering in het midden van de 19de eeuw weer.

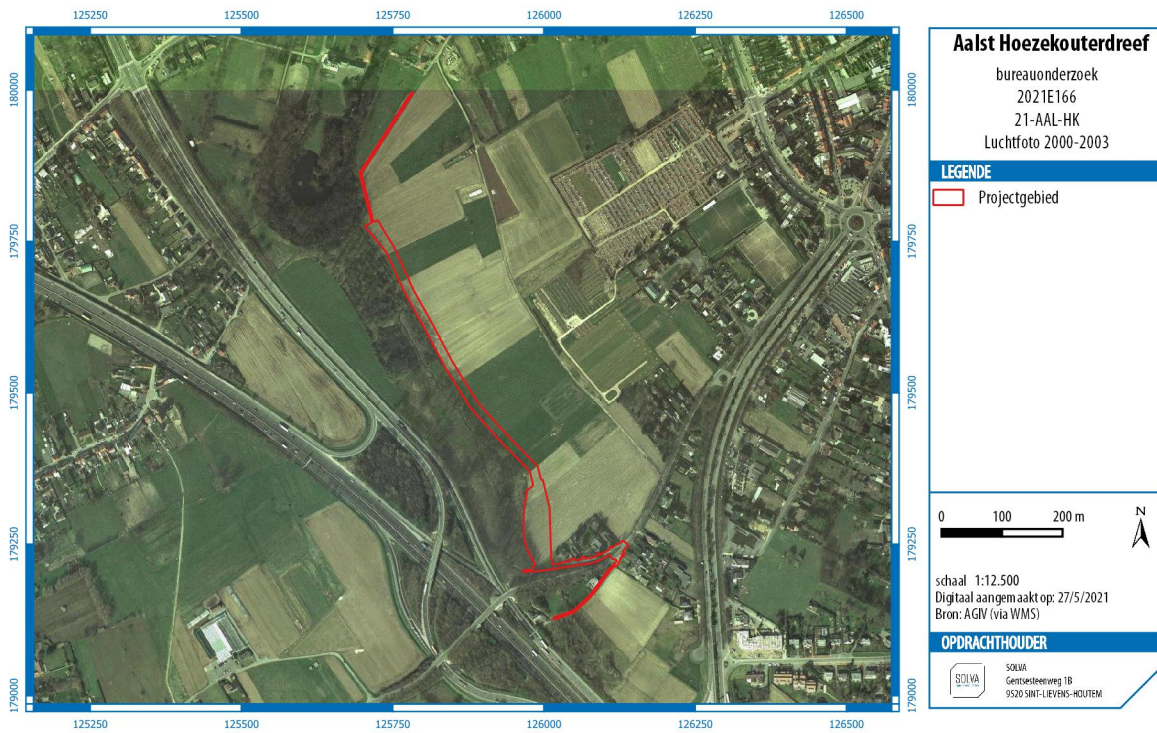
Figuur 24: Uitsnede van de Popkaart met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).

2.2.4.3.6 RECENTE LUCHTFOTO'S

Op de panchromatische luchtfoto van 1971 is voor het eerst de huidige hoofdbaan van de Hoezekouterdreef te zien, alsook de noordelijke aftakking ervan. Er is ook reeds bebouwing aanwezig aan beide aftakkingen van de hoofdbaan. Voor de rest lijkt het landschap t.h.v. het projectgebied grotendeels onveranderd te zijn t.o.v. de voorgaande eeuwen. Ook latere luchtfoto's tonen ditzelfde beeld.

Figuur 25: Panchromatische luchtfoto (zomeropname) uit 1971 met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).

Figuur 26: Luchtfoto (winteropname) uit de periode 2000-2003 met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).

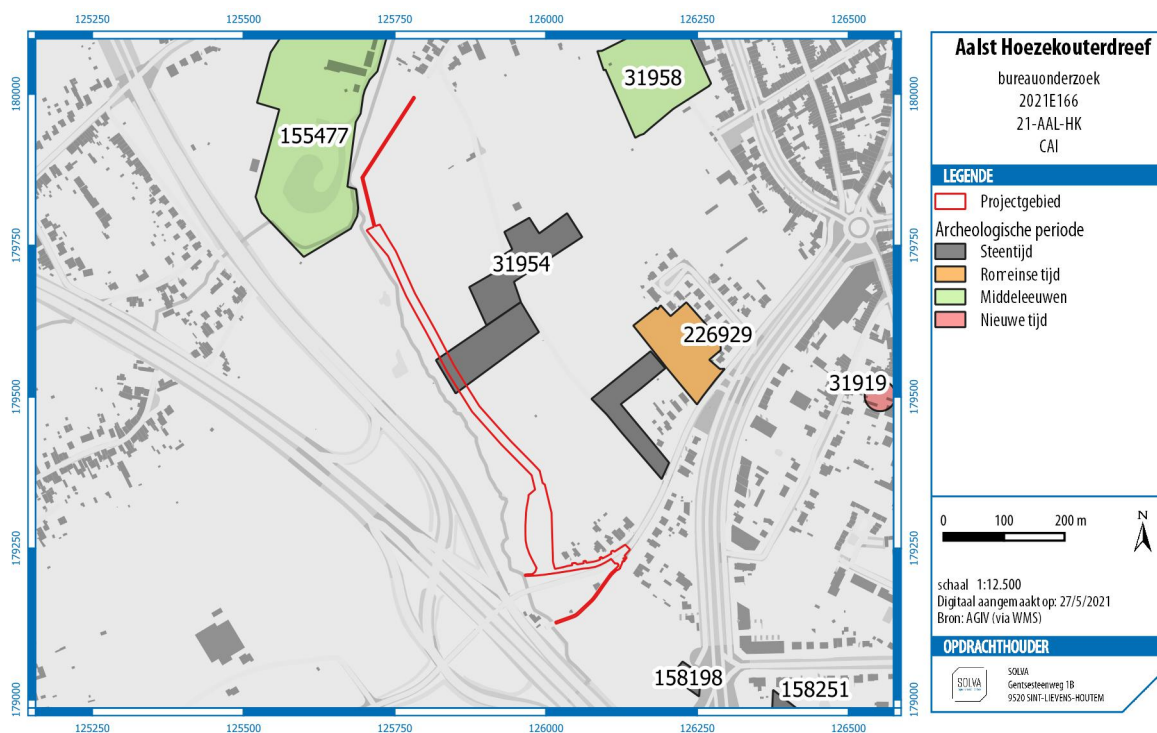

Figuur 27: Luchtfoto (winteropname) uit 2020 met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).

2.2.5 HET ONDERZOCHE GEBIED EN ZIJN OMGEVING IN ZIJN ARCHEOLOGISCH KADER

Voor het **projectgebied** wordt op de centrale archeologische inventaris (**CAI**) één vindplaats gemeld. Meer bepaald gaat het om enkele steentijdvondsten die op verschillende percelen aangetroffen zijn tijdens een veldkartering (CAI 31954). Het gaat steeds om afslagen, geen artefacten, waarvan sommige op basis van de dikte mogelijk in het paleolithicum te dateren zijn.

In de **ruimere omgeving** van het projectgebied toont de CAI nog meer steentijdvondsten (CAI 158198 en CAI 158251). Het gaat steeds om afslagen die werden aangetroffen bij veldkarteringen. Op CAI locatie 31958 werden tijdens een veldkartering naast 11 afslagen ook enkele grote en dikke artefacten aangetroffen, waaronder één met een dikke slagbult. Bij deze laatste veldkartering werden tevens aardewerkfragmenten opgenomen uit de middeleeuwen, postmiddeleeuwen en mogelijk ook de Romeinse periode. Tijdens een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd in 2018 kwamen op CAI locatie 226929 enkele sporen, waaronder een vierpalig bijgebouw met een herstellingsfase, aan het licht.⁹ Op basis van het vondstmateriaal worden deze bewoningssporen gedateerd in de late ijzertijd tot vroeg-Romeinse periode. Het domein van het Kasteel van Regelsbrugge krijgt bij de CAI het nummer 155477 toegewezen. Het oorspronkelijke kasteelgebouw uit de 14de eeuw werd in de loop van de 19de eeuw afgebroken. CAI locatie 31919 tenslotte geeft de locatie weer van een stenen molen die afgebeeld staat op de Ferrariskaart. Ze verdween tussen 1940 en 1950.

Figuur 28: CAI met aanduiding van het projectgebied (bron: AGIV).

⁹ Coremans et al. 2018, 65.

2.2.6 EEN DATERING EN INTERPRETATIE VAN HET ONDERZOCHE GEBIED

2.2.6.1 HET LANDSCHAPPELIJK KADER

Het projectgebied ligt in het Zuid-Vlaams lemig heuveldistrict. Meer bepaald in de beekvallei van de Hoezebeek die in de Dender uitmondt. De bodemkaart geeft aan dat de gronden van het projectgebied bestaan uit leembodems. Dicht bij de Hoezebeek hebben deze geen profielontwikkeling en worden ze natter naarmate men de beek nadert. Verder weg van de Hoezebeek vinden we droge leembodems met een dunne A horizont en een textuur B horizont, een weinig duidelijke kleur B horizont of een structuur B horizont. Verschillende stukken van het projectgebied staan tenslotte gekarteerd als bebouwd, opgehoogd of sterk vergraven.

De omliggende percelen lijken vooral gebruikt te zijn als akker- en weiland. Er concentreert zich pas sinds de 20ste eeuw bewoning rond het kruispunt van de aftakkingen van de Hoezekouterdreef met de hoofdbaan.

2.2.6.2 DE MENSELIJKE AANWEZIGHEID

In de omgeving van het projectgebied valt al sinds de steentijd menselijke activiteit te bespeuren. De centrale archeologisch inventaris (CAI) wijst immers op een relatief grote hoeveelheid steentijdvondsten op of nabij het projectgebied. Archeologisch onderzoek en het historisch kaartmateriaal wijzen er verder op dat de antropogene aanwezigheid blijft voortduren tot de dag van vandaag. Het historisch kaartmateriaal wijst er verder op dat het projectgebied en de nabije omgeving al minstens sinds de 18de eeuw bijna alleen als landbouwgebied is gebruikt. De Hoezekouterdreef volgde oorspronkelijk het tracé van wat nu de zuidelijke aftakking is van de hoofdbaan. De hoofdbaan kreeg pas in de 20ste eeuw zijn huidige tracé. Ook de noordelijke aftakking van de Hoezekouterdreef en de bebouwing aan beide aftakkingen komen er pas in de 20ste eeuw.

2.2.7 DE VERWACHTING TEN AANZIEN VAN ARCHEOLOGISCH ERFGOED

2.2.7.1 EEN GEMOTIVEERDE TEKSTUELE VERWACHTING TEN AANZIEN VAN DE AANWEZIGHEID EN AARD VAN HET ARCHEOLOGISCH ERFGOED OP HET ONDERZOCHE TERREIN

➤ *Aanwijzingen voor het archeologisch potentieel, landschapshistoriek en gebruiksevolutie*

Het projectgebied ligt in het Zuid-Vlaams lemig heuveldistrict in een beekvallei die uitkomt op de Dendervallei, ten zuidwesten van de stadskern van Aalst. De bodemkaart toont aan dat er dicht bij de Hoezebeek leembodems zonder profielontwikkeling aanwezig zijn. Hoe verder weg van de beek, hoe droger de bodem wordt. Vooral in de zuidelijke helft van het projectgebied, verder weg van de beek, is de leembodem licht ontwikkeld met een dunne A horizont en een B horizont.

De noordelijke helft van het projectgebied is onbebouwd en bestaat uit akker- en weiland langs de Hoezebeek. Het zuidelijke deel van het projectgebied beslaat de wegenissen van de Hoezekouterdreef en een noordelijke en zuidelijke aftakking daarvan. Enkel de zuidelijke aftakking bevindt zich op een wegtracé dat minstens tot de 18de eeuw teruggaat. De hoofdbaan en de noordelijke aftakking werden in de 20ste eeuw aangelegd.

Het bureauonderzoek heeft verder op basis van de gekende archeologische gegevens aangetoond dat een deel van één gekende archeologische vindplaats zich t.h.v. het projectgebied bevindt. Het betreft steentijdvondsten uit een veldkartering. Meer steentijdvondsten werden aangetroffen in de directe omgeving van het projectgebied. Een proefsleuvenonderzoek, historische bronnen en cartografisch materiaal hebben aangetoond dat er ook gedurende de historische periodes steeds menselijke activiteit in de directe omgeving van het projectgebied was.

Vanwege de bodemkundige en landschappelijke omstandigheden en het voorkomen van archeologische sites uit verschillende periodes in en rond het projectgebied, kan aangenomen worden dat de kans op het aantreffen van nog meer archeologische sites t.h.v. het plangebied groot is. Anderzijds wordt de zuidelijke helft van het projectgebied ingenomen door verharde wegtracés met bijhorende nutsleidingen en riolering. De kans dat hier enige significante archeologische resten nog onverstoord aanwezig zijn in het tracé van de leidingen en de riolering, is eerder gering. Tussen de leidingen en riolering kunnen wel nog archeologische resten aanwezig zijn.

➤ *Wat is de impact van de geplande werken?*

De stad Aalst plant de aanleg van een bufferbekken alsook wegenis- en rioleringswerken langs de Hoezebeek en in delen van de Hoezekouterdreef. De diepte van de verstoring van de ondergrond bij deze werken varieert sterk naargelang de aard en de locatie van de werken. Met name zullen vooral de rioleringswerken, de werkzone t.h.v. de riolering onder de fiets/wandelpaden en de aanleg van het bufferbekken een significante impact hebben op de ondergrond tot op grote diepte. De verstoring van de ondergrond door de wegeniswerken is eerder gering. De opbouw van de wegen en paden vereist immers nagenoeg geen uitgraving.

➤ *Wat is het wetenschappelijk kennispotentieel van een eventueel aanwezige archeologische site op lokaal, regionaal en op Vlaams niveau?*

Er zijn een aantal gegevens die het mogelijk maken om de verwachting ten aanzien van archeologisch erfgoed in te schatten. Ons baserend op landschappelijke gegevens, cartografisch materiaal en historische bronnen kunnen we in deze fase een hypothetisch verwachtingspatroon formuleren voor het projectgebied.

- Het projectgebied ligt buiten de historische kernen van Aalst en Nieuwerkerken.
- Op basis van de historische kaarten kunnen we stellen dat een deel van het huidige straattracté van het projectgebied teruggaat tot minstens de 18de eeuw (en wellicht vroeger). De omliggende percelen lijken vooral gebruikt te zijn als akker- en weiland. Matige bebouwing concentreert zich pas sinds de 20ste eeuw langs de Hoezekouterdreef.
- Het bureauonderzoek heeft verder op basis van de gekende archeologische gegevens aangetoond dat een deel van één gekende archeologische vindplaats zich t.h.v. het projectgebied bevindt. Het betreft steentijdvondsten uit een veldkartering. Meer steentijdvondsten werden aangetroffen in de directe omgeving van het projectgebied. Een proefsleuvenonderzoek, historische bronnen en cartografisch materiaal hebben verder aangetoond dat er ook gedurende de historische periodes steeds menselijke activiteit in de directe omgeving van het projectgebied was.
- In de zuidelijke helft van het projectgebied hebben de huidige nutsleidingen, riolering en in mindere mate de wegenissen de originele bodemopbouw reeds (zwaar) aangetast. Dit is in het bijzonder nefast voor finaalpaleolithische of recentere sites. Enkel bij de minder zwaar aangetaste bodem tussen de bestaande nutsleidingen en riolering is er eventueel nog een kans op het aantreffen van archeologische resten. De noordelijke helft van het projectgebied, t.h.v. het geplande bufferbekken en de fiets/wandelpaden, is al sinds minstens de 18de eeuw enkel als landbouwgebied gebruikt. Hier is de kans op een goede bewaring van archeologische resten groot.

Aangezien op het historisch kaartmateriaal t.h.v. het projectgebied enkel wegen zonder bebouwing en landbouwgebied te zien zijn, zullen de eventueel aanwezige archeologisch relevante restanten in de middeleeuwen of ouder te dateren zijn. Deze kunnen in heel het plangebied worden aangetroffen. De werken die gepaard gaan met de aanleg van het bufferbekken en de rioleringen zullen de eventueel aanwezige archeologisch relevante restanten ernstig verstoren. Dit betekent concreet dat enkel het noordelijke uiteinde van het projectgebied, waar geen riolering onder het fiets/wandelpad komt, gevrijwaard zal blijven van verstoring door de werken.

Ondanks de “leegte” van het gebied op historische kaarten, toont de aanwezigheid van een bijgebouw uit de late ijzertijd/vroeg-Romeinse periode op ca. 300m van het geplande bufferbekken aan dat dit niet noodzakelijk altijd het geval geweest is. Buiten de vondsten uit de veldkarteringen en het proefsleuvenonderzoek is er voor de omgeving van het projectgebied nog niets gekend over het historisch en archeologisch verleden voor wat de middeleeuwen of oudere periodes betreft. De overgang van een droge naar een natte bodem vlakbij een waterloop maken van deze locatie bovendien een interessante site voor menselijke activiteiten in het verleden. Verder onderzoek van deze site kan dan ook een significante kenniswinst opleveren voor het archeologisch en historisch onderzoek op lokaal, regionaal en zelfs Vlaams niveau.

➤ *Is er verder vooronderzoek noodzakelijk en welke vorm dient dit aan te nemen?*

Op basis van bovenstaand assessment kan er worden vastgesteld dat de potentiële kenniswinst varieert voor verschillende delen van het plangebied.

Gezien de beperkte uitgraving bij de wegeniswerken aan het noordelijke uiteinde van het projectgebied is een verder vooronderzoek hier niet noodzakelijk. Eventuele archeologische vondsten en sporen lopen hier immers weinig risico om verstoord te worden. In de zuidelijke helft van het projectgebied hebben de huidige nutsleidingen, riolering en in mindere mate de wegenissen de originele bodemopbouw reeds (zwaar) aangetast. Enige overblijvende archeologische sporen en vondsten zullen meestal moeilijk te interpreteren zijn door een partiële bewaring en/of een gebrek aan een ruimere context. De potentiële kennisvermeerdering van een archeologisch onderzoek weegt hier dan ook niet op tegen de kosten ervan.

De potentiële kennisvermeerdering t.h.v. het geplande bufferbekken en de rioleringswerken onder het fiets/wandelpad, inclusief de 15m brede werkzone, zijn echter wel significant voor het archeologisch en historisch onderzoek op lokaal, regionaal en Vlaams niveau. Verder vooronderzoek is echter noodzakelijk, aangezien het op basis van enkel dit bureauonderzoek niet mogelijk is om een gemotiveerde uitspraak te doen over het al dan niet moeten nemen van maatregelen. Concrete informatie over de aanwezigheid, aard en graad van bewaring van archeologische sporen ontbreekt immers. De keuze van de methode voor verder vooronderzoek wordt gebaseerd op de volgende vier criteria:

1. Is het **MOGELIJK** deze methode toe te passen op dit terrein?
2. Is het **NUTTIG** deze methode toe te passen op dit terrein?
3. Is het overdreven **SCHADELIJK** voor het bodemarchief deze methode toe te passen op dit terrein?
4. Is het **NOODZAKELIJK** deze methode toe te passen op dit terrein (kosten-batenanalyse)?

Eerst wordt de opportuniteit van de diverse methoden voor vooronderzoek zonder ingreep in de bodem afgewogen.

Tabel 1: Afweging van de diverse methoden voor vooronderzoek zonder ingreep in de bodem.

Methode	Opportuin	Motivering
Landschappelijk booronderzoek	Ja	Mogelijk en nuttig. Het bureauonderzoek maakt duidelijk dat de landschappelijke en bodemkundige situatie een interessant potentieel biedt voor het aantreffen van (steentijd)sites. Gezien het terrein al eeuwenlang als landbouwgebied beploegd is, kan er met deze bureaustudie echter geen uitspraak gedaan worden over de bewaringsgraad van het oorspronkelijk bodemprofiel. Bovendien kunnen er steentijdsites aanwezig zijn in begraven horizonten van de Pleistocene sequentie (Weichseliaan). In het bijzonder is het van belang om op basis van dit booronderzoek een inschatting te maken van het potentieel op steentijdsites, daar deze met een klassiek proefsleuvenonderzoek moeilijk waar te nemen zijn.
Landschappelijke profielputten	Neen	Mogelijk maar niet nuttig. Het landschappelijk booronderzoek zou in eerste instantie moeten volstaan om meer inzicht te krijgen in de bodemopbouw en de aanwezigheid van eventuele begraven horizonten
Geofysisch onderzoek	Neen	Mogelijk maar niet nuttig. Geofysisch onderzoek is in deze context niet relevant omdat dit geen gegevens over de chronologie van de eventueel gedetecteerde fenomenen kan opleveren. Verder zijn de te verwachten structuren moeilijk te interpreteren op basis van geofysische data.
Veldkartering	Neen	Mogelijk maar niet nuttig. De tijdsinvestering voor het uitvoeren van een veldkartering weegt niet op tegen de weinig nauwkeurige informatie die deze zou opleveren voor het beantwoorden van de vraagstellingen.

Tabel 2: Afweging van de diverse methoden voor vooronderzoek met ingreep in de bodem.

Methode	Opportuur	Motivering
Verkennend archeologisch booronderzoek	Ja, als	het landschappelijk booronderzoek aanwijzingen geeft dat er begraven oppervlaktehorizonten aanwezig zijn EN deze worden bedreigd door de geplande werken. Deze methode kan dan meer informatie geven over de mogelijke aanwezigheid van steentijdsites.
Waarderend archeologisch booronderzoek	Ja, als	het landschappelijk en verkennend archeologisch booronderzoek aanwijzingen geven voor prehistorische sites EN deze worden bedreigd door de geplande werken.
Proefputten in functie van steentijd artefactensites	Ja, als	het waarderend archeologisch booronderzoek aanwijzingen geeft voor prehistorische sites EN deze worden bedreigd door de geplande werken en als deze proefputten ten aanzien van het waarderend onderzoek wezenlijk nieuwe informatie zouden aanreiken, noodzakelijk voor een gedegen inschatting van het potentieel.
Proefsleuven en / of proefputten	Ja	Mogelijk en nuttig. Met uitzondering voor wat betreft de eventuele begraven steentijdsites, zal deze onderzoekstechniek het meeste informatie (kosten/baten) opleveren om de onderzoeksvragen te kunnen beantwoorden. Dit onderzoek zal een schadelijke impact hebben op het bodemarchief. Toch is deze onderzoeksmethode nodig om verdere uitspraken te kunnen doen over de aanwezigheid van archeologische sites uit de historische periodes op het terrein.

Op basis van hogerstaande afwegingen wordt een vooronderzoek met ingreep in de bodem voorgesteld dat bestaat uit:

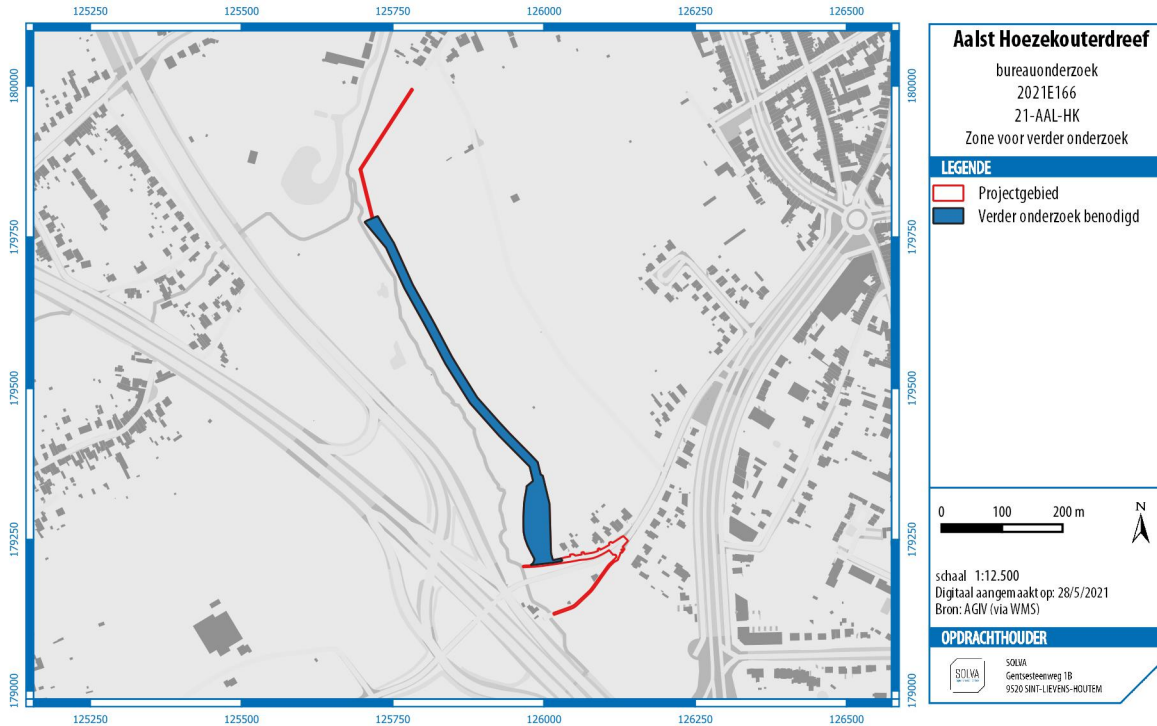
- **Een landschappelijk booronderzoek, eventueel aangevuld met verkennend en waarderend booronderzoek en proefputten voor steentijd artefactensites, alsook nadien een proefsleuvenonderzoek voor de sporensites uit de historische periodes.**

Wanneer alle onderzoeksvragen kunnen worden beantwoord, wordt de onderzoeksmethode als succesvol beschouwd en kan het vooronderzoek worden afgesloten. Zo niet, worden de volgende stappen naar onderzoeksmethoden (in casu verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek en proefputten in functie van steentijd artefactensites) aangewend om de onderzoeksvragen te proberen beantwoorden.

Aangezien de gronden van het projectgebied nog niet in eigendom van de opdrachtgever zullen zijn op het moment van de aanvraag van de omgevingsvergunning, dient dit verdere vooronderzoek te gebeuren in **uitgesteld traject**.

2.2.7.2 AFBAKENING VAN ZONES WAAR GEEN ARCHEOLOGISCH ERFGOED AANWEZIG IS OF VERWACHT WORDT

Over het volledige projectgebied kunnen archeologische sporen en vondsten worden aangetroffen. Enkel in de zones waar de effectieve bodemingreep groot genoeg is en waar de bestaande toestand niet reeds voor significante verstoringen gezorgd heeft, wegen de kosten op tegen de potentiële kenniswinst. Meer bepaald zal de effectieve bodemingreep van de wegeniswerken in het noordelijke uiteinde van het projectgebied te ondiep zijn en de bodem onder de reeds bestaande wegenissen te verstoord zijn om een verder vooronderzoek te verantwoorden.

Figuur 29: Aanduiding van de zone waar verder (voor)onderzoek benodigd is.

2.2.7.3 AFBAKENING VAN ZONES WAAR ARCHEOLOGISCH ERFGOED VASTGESTELD IS OF VERWACHT WORDT

Over het volledige projectgebied kunnen archeologische sporen en vondsten worden aangetroffen. Enkel in de zones waar de impact van de effectieve bodemingreep groot genoeg is en de bestaande toestand de ondergrond nog niet te zwaar verstoord heeft, wegen de kosten op tegen de potentiële kenniswinst. Meer bepaald wordt verder vooronderzoek noodzakelijk geacht t.h.v. het geplande bufferbekken en de riolering onder het fiets/wandelpad, inclusief de 15m brede werkzone (Figuur 29).

3 BIBLIOGRAFIE

3.1 LITERATUUR

COREMANS L., REYNS N., CLEDA B., HELLINX A.-J. (2019) *Archeologienota Aalst-Hoezekouterdreef*, Rapporten All-Archeo bvba 570.

JACOBS P., DE CEUCKELAIRE M., DE BREUCK W. & DE MOOR G. (1996) *Toelichtingen bij de geologische kaart van België, Vlaams Gewest. Kaartblad 22, Gent. Brussel.*

SEVENANT M., MENSCHAERT J., COUVREUR M., RONSE A., ANTROP M., GEYPENS M., HERMY M. EN DE BLUST G. (2002) *Ecodistricten: Ruimtelijke eenheden voor gebiedsgericht milieubeleid in Vlaanderen. Deelrapport II: Afbakening van ecodistricten en ecoregio's: Verklarende teksten.* Onuitgegeven rapport.

3.2 WEBSITES

Laatste raadpleging op 28/05/2021

<https://www.dov.vlaanderen.be>

<https://www.geopunt.be>

<https://inventaris.onroerendergoed.be>

<https://geo.onroerendergoed.be>

<https://maps.google.be>

<http://www.cartesius.be>

<http://cai.onroerendergoed.be/>